

JAARVERSLAG 2012 | de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
waarin opgenomen het jaarverslag van de Stichting Opleiding Belastingadviseurs

Marnix van Rij

Valentijn van Noorle Jansen

Mariëtte Turkenburg

Bartjan Zoetmulder

Wouter Koolmees

Willem Bröcker

Gerard van Westen

Almer de Beer

Mascha Hoogeveen

Wouter Burgerhart

Tjeerd van den Berg

Edwin Heithuis

Sander Kloosterhof

Jaarverslag NOB

- 4

Vitale beroepsorganisatie

Marnix van Rij, voorzitter NOB
- 6

NOB-agenda 2012
- 14

Standard Business Reporting

Valentijn van Noorle Jansen, voorzitter
Werkgroep SBR/NOB en Mariëtte Turkenburg,
NOB-vertegenwoordiger in het SBR Beraad
- 16

Organisatie
- 18

Ledental 1970–2012
- 23

Raad van Tucht
- 23

Raad van Beroep
- 23

Publicaties
- 24

Nederland-vestigingsland

Vijf vragen aan Marnix van Rij, voorzitter NOB en
Bartjan Zoetmulder, voorzitter Commissie
Internationale Fiscale Zaken NOB
- 26

‘Belastingontwijking staat nu op de politieke agenda’

Wouter Koolmees, lid Tweede Kamer D66
- 28

‘Het moet in internationaal verband opgelost worden’

Willem Bröcker, lid Eerste Kamer VVD

Jaarverslag SOB

- 30

Jaaroverzicht Stichting Opleiding
Belastingadviseurs
- 38

De loonbelasting als ontdekkingstocht

Gerard van Westen, docent cursus
‘Loonheffingen voor specialisten’
- 40

De eerste keer

Almer de Beer en Mascha Hoogeveen, docenten
cursus ‘Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer’
Wouter Burgerhart, docent cursus ‘Civielrechtelijke
aspecten van het huwelijksvermogensrecht’
Tjeerd van den Berg, docent cursus
‘Tax Accounting’
- 44

Ruim baan voor de dga

Edwin Heithuis, dagvoorzitter studiedag
‘De dga en zijn bv’
- 46

Organisatie Stichting Opleiding
Belastingadviseurs
- 50

Het groeiende belang van tax assurance

Sander Kloosterhof, voorzitter sectie Tax Assurance

Vitale beroepsorganisatie

MARNIX VAN RIJ, voorzitter NOB

We leven in woelige tijden. Er verandert veel – en dat geldt ook voor het beroep belastingadviseur. Daarbij spelen twee soorten ontwikkelingen: die waarop we als beroepsorganisatie weinig of geen invloed hebben en die waarop we zelf ons stempel kunnen drukken.

Wat de eerste soort betreft: belangrijk voor ons vak is de horizontalisering van de samenleving. Deskundigheid alleen – een ‘witte jas’ – is niet meer voldoende. We moeten ook kunnen functioneren in een netwerksamenleving en anderen – cliënten, inspecteurs en collega’s – kunnen overtuigen vanuit onze professionaliteit. Dat vraagt het vermogen om direct en effectief te communiceren, onder meer via de sociale media. Ook hebben we in 2012 onze eigen NOB-app gelanceerd. Verder is er natuurlijk de almaar complexer wordende wetgeving: fiscaal-technisch, maar ook in de vorm van regels die de beroepsuitoefening anderszins raken, zoals de Wwft. En niet in de laatste plaats: de roep om meer toezicht neemt nog altijd toe. Ook al hebben we een niet wettelijk geregeld beroep: we moeten op dat punt heel alert zijn.

In dit dynamische landschap wil de NOB voor alle leden interessant blijven als vitale beroepsorganisatie. Dat kan ook. Het NOB-huis biedt vele kamers, en bovendien is er nog ruimte voor uitbouw. We zullen de homogeniteit niet uit het oog verliezen, maar aan de andere kant moeten we ook onderzoeken of het strikt vasthouden aan het lidmaatschaps criterium ‘voltooi-de universitaire studie fiscaal recht of fiscale economie’ wel gewenst is. Onder meer door de sterke opkomst van de tax assurance-discipline kan het zinnig zijn dat we dat criterium wat oprekken.

Maar prioriteit één is ervoor te zorgen dat de kernwaarden van de NOB gehandhaafd blijven. Dat

doen we helemaal zelf. Inhoudelijke kwaliteit bevorderen we via onze beroepsopleiding voor aspirant-leden en het Programma Permanente Educatie voor gewone leden. Wat dat laatste betreft hebben we weer een concrete stap gezet nu de Algemene Ledenvergadering op 14 juni 2012 akkoord is gegaan met een norm van twintig PE-uren per jaar. Onze tweede kernwaarde – integriteit – vraagt veel aandacht voor ons tuchtrechtsysteem. Dat moet blijven voldoen aan hoge eisen op het punt van deskundigheid en onafhankelijkheid – ook bij een beroep dat steeds meer specialismen en diversificatie kent.

We werken ook continu aan een positief imago van ons vak en van de mensen die het beoefenen. De JOB blijft een aantrekkelijk platform voor onze jonge leden. Uiteraard gaan we als NOB door met het geven van wetscommentaren en vinden we het belangrijk om in discussies – bijvoorbeeld over Nederland-vestigingsland – de juiste feiten te geven. Wel is ons uitgangspunt steeds dat de NOB geen politieke standpunten inneemt. Verder willen we de belangrijke rol van Nederlandse belastingadviseurs in de internationale praktijk verder promoten. Ook voorlichting over ons beroep aan scholieren en studenten blijft belangrijk.

Belangrijk voor de NOB zijn uiteraard ook de ontwikkelingen ‘aan de andere kant’, ofwel bij de Belastingdienst. Het is duidelijk dat de fiscus zijn taak niet meer kan volbrengen op de manier zoals hij gewend was. Dat heeft te maken met bekende oorzaken: vergrijzing van het

personeelsbestand, bezuinigingen en een steeds complexere fiscale wetgeving. Ook duidelijk is dat wij als belastingadviseurs een deel van de taak van de fiscus moeten overnemen. Het is absoluut een misverstand om te denken dat we als belastingadviseurs gebaat zijn bij een zwakke Belastingdienst. Integendeel! Het gaat om wederzijds vertrouwen – daarvoor is juist aan beide zijden een vergelijkbaar kennisniveau nodig. We zullen zoveel mogelijk in gesprek blijven met de fiscus – vanuit het standpunt dat we elkaar nodig hebben, maar ook verschillende belangen vertegenwoordigen.

De NOB-agenda (pag. 6) biedt een mooi overzicht van de vele activiteiten in 2012 binnen onze beroepsorganisatie. Daarin uiteraard de gebruikelijke zaken als de wetscommen-taren van de Commissie Wetsvoorstellen, de Commissie Beroepszaken die weer nauwgezet alle niet-fiscale ontwikkelingen rond ons beroep volgde, de vele contacten van de Commissie IFZ met het ministerie van Financiën, de activiteiten op het gebied van Standard Business Reporting, de SOB-cursussen en -seminars, de bijeenkomsten van de sectie Bedrijfsfiscalisten, de inzet van de vaktechnische secties en de JOB-lezingen en -borrels. Verder waren er natuurlijk de activiteiten van de Raad van Tucht en de Raad van Beroep en de nummers van *Exposé* en *Exposé.net*.

Namens het bestuur dank ik iedereen die zich in 2012 op welke manier dan ook voor de NOB heeft ingezet.

NOB-agenda 2012

JANUARI 1 Het ledental bedraagt 4.805: een stijging van 2,8% ten opzichte van 1 januari 2011 (4.671). 18 De NOB organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie de studiedag ‘De dga en zijn bv’. Dagvoorzitter is prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis. Het programma voorziet in drie plenaire bijeenkomsten en een keuze uit zes workshops. De dag wordt afgesloten met een discussie over horizontaal toezicht in de dga-praktijk, geleid door prof. dr. L.G.M. Stevens. De dga-studiedag zal voortaan jaarlijks worden gehouden. Zie ook pag. 44. 20 De Werkgroep SBR van de NOB houdt haar eerste bijeenkomst in 2012. De groep bestaat uit Niels Boef, Wim Gohres, Eugène Heijnen, Rob Houweling, Stefan Nijessen, Valentijn van Noorle Jansen (voorzitter), Mariëtte Turkenburg en Arnold Vredenburg. De werkzaamheden worden gecoördineerd door Ellen Schouten, secretaris van de Commissie Beroepszaken. Zie ook pag. 14. 27 NOB-commentaar op de Wet bankenbelasting. 31 Voor de eerste keer vindt – op initiatief van Frits Sobels (directeur NOB) en Iman Damsté (oud-voorzitter NOB) – de Amsterdamse Fiscalistenborrel plaats. De NOB neemt de organisatie voor haar rekening; locatie is de Industriële Groote Club op de Dam. De bijeenkomst staat open voor universitair opgeleide fiscalisten. Een groot aantal bezoekers blijft dineren. In 2012 wordt de Amsterdamse Fiscalistenborrel vier keer gehouden. 31 Mariëtte Turkenburg (Werkgroep SBR/NOB) neemt – mede namens het Register Belastingadviseurs – deel aan	het SBR Beraad. Op de agenda staan onder meer de voorbereidingen voor SBR als exclusief kanaal voor de aangifte Vpb en IB, verbreding van het gebruik van SBR en internationale ontwikkelingen. FEBRUARI 1 Jaarvergadering van de Commissie Wetsvoorstellen. Na afloop is er een diner in de Muiderpoort, het clubhuis van de NOB. De commissie toetst fiscale wetsvoorstellen aan de volgende criteria: strijdigheid met het recht, effectiviteit en efficiency, terugwerkende kracht, uitvoerbaarheid, administratieve lastendruk en fiscaal vestigingsklimaat. In 2012 zal de commissie negen commentaren op wetsvoorstellen en twee op concept-uitvoeringsregelingen uitbrengen en daarnaast tweeëntwintig commentaren op beleidsbesluiten. 2/3 In Slot Zeist vindt de 34e Fiscale Conferentie plaats. Thema: ‘Invordering’. Conferentieleader is A. van Eijnsden (senior beleidsmedewerker bij het cluster Fiscaliteit, ministerie van Financiën). 3 Eerste van de drie borrels in 2012 voor de leden in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) in café de Oude Wacht te Groningen. 13 Jaarlijks diner met voorzitters en directeuren van de zusterorganisaties NOvA, NBA en KNB. 14 Eerste bijeenkomst van de werkgroep ‘Herziening lidmaatschapscriteria’. Het bestuur heeft besloten tot het instellen van de werkgroep om te zien of de lidmaatschapscriteria moeten worden aangepast. De aanleiding is de opkomst van specialisaties als tax assurance en transfer pricing en de groei van parttime werken. Leden van de werkgroep zijn Henk Koller, Marnix van Rij, Wim Gohres,	Gijsbert Bout, Frits Sobels, Alexandra Piksen en Ellen Schouten. 23 De JOB-activiteitencommissie luidt het nieuwe jaar in met een canal cruise inclusief borrel in Amsterdam. MAART 1 JOB-lezing in Rotterdam. Titel: ‘Tips voor het indienen van APA’s en ATR’s.’ Inleider is mr. W.R. Munting. 12 Bijeenkomst van de NOB en de Belastingdienst over het vaststellen van rente op intercompany leningen. Afgevaardigden vanuit de NOB zijn Michel van der Breggen, Ronald van den Brekel, Coen Bruinen, Harmen van Dam, Jeroen Dijkman, Paul Gerritsen van der Hoop, Sicco Faber, Danny Oosterhoff, Jaap Reyneveld, Antonio Russo en Hugo Vollebregt. Namens de ING zijn Fried Schmitz en Michel van den Berg aanwezig. 15 JOB-lezing in Amsterdam door mr. P. Bakker. Titel: ‘Aftrek van omzetbelasting’. 23 PE-training ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’ in de Muiderpoort. De altijd hoog gewaardeerde training is bedoeld voor belastingadviseurs met acquisitieverantwoordelijkheid die commercieel slagvaardiger willen worden. Trainer is Huib Zeevenhooven. 26 De Tilburgse fiscalistenvereniging ‘De Smeetskring’ organiseert een fiscale bedrijvendag. Oud NOB-bestuurslid Cees Nijman gaat in zijn bijdrage in op het belang van de NOB als beroepsorganisatie voor (beginnende) belastingadviseurs. 29 De JOB organiseert voor de tweede keer samen met de Jonge Balie en de JoKaNo’s (jonge kandidaat notarissen)	een gecombineerde borrel in het Odeon Theater te Amsterdam. APRIL 4 NOB-commentaar op de concept-uitvoeringsregeling Geefwet. 5 JOB-lezing in Rotterdam over de bankenbelasting door prof. dr. P. Kavelaars. 11 Henk Koller en Simon Strik bezoeken Angelique Berg (directeur-generaal voor Fiscale Zaken ministerie van Financiën) en Edwin Visser (directeur Internationale Fiscale Zaken ministerie van Financiën). Er wordt gesproken over de herziening van de AWR, het Belastingplan 2013 en het komende wetsontwerp in verband met Bosal. 11 De sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist het seminar ‘Steekproeven’. Behandeld worden de theorie van steekproeven en statistische steekproeven in de fiscale praktijk. Inleiders zijn drs. A.J.A. Hassing RE RA en W.T.B. Peters RE RA. 12 Het tweejaarlijkse gezamenlijke symposium van de NOB en de Vereniging van Hogere Ambtenaren bij het Ministerie van Financiën in het Beatrixtheater van de Jaarbeurs in Utrecht. Thema: ‘Laveren tussen koopman en dominee: ethiek in de fiscale praktijk’. Dagvoorzitter is prof. dr. J.A.G. van der Geld. Prof. dr. S.A. Stevens is <i>key note speaker</i> met zijn inleiding ‘Fiscale wetgeving in de huidige economische turbulentie’. 16 Bespreking tussen de Commissie IFZ en vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën. Op de agenda staan onder meer de volgende punten: • de specifieke interpretatie van de nieuwe wetgeving per 1 januari 2012	over het buitenlands aanmerkelijk belang en de coöperatie en in samenhang daarmee het rulingbeleid; • de nieuwe Bosal-wetgeving; • de status van lopende verdragsonderhandelingen. 16 Marnix van Rij en Bartjan Zoetmulder overleggen met het ministerie van Financiën over het op stapel staande onderzoek naar het economisch belang in brede zin voor Nederland van holding- en financieringsmaatschappijen. 17 In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de SOB de workshop ‘Overtuigen & beïnvloeden als belastingadviseur’, bestemd voor gewone leden die hun invloed en persoonlijke overtuigingskracht verder willen versterken. Workshopleider is trainer/coach Pacelle van Goethem. De workshop wordt in 2012 twee keer gehouden. 19 In het forum van de Confédération Fiscale Européenne (CFE) wordt de special issue van Exposé uitgereikt. Titel: ‘Dutch Tax Advisers in their global role’. Het nummer geeft een beeld van de werkzaamheden van NOB-leden die wereldwijd opererende multinationals adviseren. 20 De NOB en het Register Belastingadviseurs stellen zich in de General Assembly (GA) van de CFE kandidaat voor de organisatie van de GA in 2014. 21 Wim Gohres neemt namens de NOB deel aan de vergadering van de Commissie Meldplicht, ingesteld door de ministers van Justitie & Veiligheid en van Financiën ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Hij brengt het standpunt naar voren dat in het geval	de Belastingdienst bekend is met een belastingfraude het ook op de weg van de Belastingdienst ligt om te melden ingevolge de Wwft. Het is in zo’n geval niet zinvol dat een belastingadviseur moet melden, en het is veelal ook niet mogelijk. Het onderwerp wordt geagendeerd voor een van de volgende vergaderingen van de commissie. 23 De Programmacommissie van de SOB vergadert in de Muiderpoort. De commissie bewaakt de kwaliteit van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs. Alle evaluaties van de cursussen worden in de vergadering besproken. 26 Voor de eerste keer wordt in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs de cursus ‘Bedrijfsopvolging voor de dga’ – verplicht onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk – gegeven. Aan de orde komen de bedrijfsopvolgingsregelingen voor de dga in de inkomstenbelasting en de Successiewet. Docenten zijn prof. dr. S.A. Stevens en drs. M.J.A.M. van Gijlswijk. 26 JOB-lezing in Eindhoven. Titel: ‘De onzakelijke lening in de vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting’. Inleider is dr. J.H.M. Arts. 26 Overleg met VNO-NCW over de ontwikkelingen rond Standard Business Reporting. De NOB wordt vertegenwoordigd door bestuursleden Henk Koller en Valentijn van Noorle Jansen, Mariëtte Turkenburg (deelnemer SBR Beraad) en Ellen Schouten (secretaris Commissie Beroepszaken).
---	--	---	---	--	--

MEI

16 De Commissie Wetsvoorstellen is uitgenodigd door het ministerie van Financiën voor een overleg over de onvolkomenheden in de bestaande regeling voor verrekening van buitenlandse (bron)belasting. Namens de NOB zijn mw. prof. mr. T. Bender en mr. M.J.I. Juddu aanwezig.

16 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op het wetsvoorstel tot wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale verzamelwet 2012).

26 De app ‘NOB-agenda’ staat live in de App Store. De NOB-agenda app geeft informatie over alle bijeenkomsten die de NOB organiseert, inclusief alle seminars die in het kader van het Programma Permanente Educatie worden aangeboden. NOB-leden kunnen zich via de app inschrijven. De app bevat verder actueel nieuws over fiscale wetgeving, het Beacon-overleg en beroepszaken. Particulieren en bedrijven kunnen via de app een belastingadviseur zoeken die lid is van de NOB.

31 JOB-lezing in Amsterdam door mr. P.F.E.M. Merks. Titel: ‘Fiscale planning bij internationale fusies en overnames’.

JUNI

5 JOB-lezing in Rotterdam. Titel: ‘Actuele ontwikkelingen in het Europees belastingrecht’. Inleider is mr. dr. E. Nijkeuter.

6 ‘Presidents Dinner’ in de Muiderpoort. Voorzitter Henk Koller ontvangt namens de NOB onder meer staatssecretaris Weekers.

11 NOB-commentaar op de Wet uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013.

11 De Commissie Beroepszaken publiceert een commentaar op het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Bovendien schrijft de commissie de Vaste Kamercommissie aan over een aantal knelpunten. Dit leidt ertoe dat eind september een Nota van wijziging wordt ingediend waarin aan een aantal bezwaren van de NOB tegemoet wordt gekomen.

14 Ruim 500 NOB-leden en gasten bezoeken het jaarcongres in congrescentrum Spant! te Bussum. Ze volgen een gevarieerd en inhoudelijk boeiend programma rond het thema ‘Grenzeloze Overheid en de Nieuwe Belastingadviseur. Hoe de overheid heerst.’ Voorafgaand aan het congres vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering van de NOB plaats. De leden gaan unaniem akkoord met een wijziging van de contributiestructuur en een concretisering van de norm voor Permanente Educatie. Aan het einde van de ALV draagt Henk Koller het voorzitterschap over aan Marnix van Rij.

18 De toestroom van aspirant-leden is groter dan verwacht. Er moet een extra Algemene Introductie worden gehouden om alle nieuwkomers snel met de Beroepsopleiding Belastingadviseurs te kunnen laten starten.

20 Namens de NOB is Arjo van Eijdsen aanwezig bij de presentatie van het rapport Fiscaal toezicht op maat van de Commissie Stevens. Van Eijdsen noemt het rapport ‘genuanceerd, met een aantal duidelijke conclusies’. Citaat: ‘Het goede nieuws voor de Belastingdienst is dat de Commissie Stevens duidelijk aangeeft dat de juiste weg is ingeslagen met het toevoegen van horizontaal toezicht aan de handhavingsmogelijkheden. Wel komt denk ik hard aan dat de Belastingdienst

verweten wordt nauwelijks inzicht te hebben in de kosten en baten.’

21 Mr. W.R. Munting geeft in Amsterdam een reprise voor JOB-leden van zijn lezing ‘Tips voor het indienen van APA’s en ATR’s’. Eerder, op 1 maart, gaf hij de lezing met veel succes voor JOB’ers in Rotterdam.

21 NOB-commentaar op de Wet uitstel van betaling exitheffing.

21 en 22 In Slot Zeist vindt de 35^e Fiscale Conferentie plaats. Thema: ‘Verrekenprijzen’. Conferentieleader is mr. E.A.G. van der Ouderaa, senior raadsheer gerechtshof Amsterdam.

25 Ledenmiddag van de sectie Bedrijfsfiscalisten in het kasteeltje De Salentein in Nijkerk. Thema: ‘Tax Planning: Is the party coming to an end?’

26 Voor de tweede keer organiseert de Commissie Internationale Fiscale Zaken een bijeenkomst waarin vertegenwoordigers van het APA/ATR-team van de Belastingdienst uitleg geven over het gevoerde beleid. Thema is deze keer: ‘Het rulingbeleid en ervaringen met de nieuwe Vpb-wetgeving van 1 januari 2012’. Ruim vijftig NOB-leden van kantoren met een internationale fiscale praktijk wonen de bijeenkomst bij.

JULI

12 De activiteitencommissie van de JOB organiseert in Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven een wijnproeverij.

AUGUSTUS

17 Valentijn van Noorle Jansen, Niels Boef en Ellen Schouten hebben een verkennend gesprek met Frans Hietbrink (strategisch adviseur SBR/XBRL van de Belastingdienst) en Jacques Urlus (Logius)

over het NOB-initiatief om in overleg met de Belastingdienst extensies te schrijven op de aangiftetaxonomie en – als het SBR-project verder gevorderd is – zorg te dragen voor aansluiting bij de extensies van de basisadministraties.

28 In een vergadering van docenten die optreden in de cursus ‘Civiel Recht Personenvennootschappen’ wordt besloten de naam te wijzigen in ‘Personenvennootschappen’. Uit de cursusnaam zou kunnen worden opgemaakt dat er alleen civielrechtelijke aspecten van de personenvennootschappen worden behandeld. Er wordt echter evenveel tijd aan fiscale als aan civielrechtelijke onderdelen besteed.

SEPTEMBER

7 Kick-off bijeenkomst van het Initiatief Referentie Grootboekschema. Het CBS heeft het voorstel gedaan een extra efficiencyslag te maken in de administratieve processen van ondernemingen – met name in de uitwisseling van gegevens met de overheid. Stefan Nijessen vertegenwoordigt de NOB; met ingang van december zal hij worden opgevolgd door Vincent Verkerk.

8 en 9 De NOB doet mee met de Open Monumentendag 2012. De Muiderpoort wordt twee dagen opengesteld voor het publiek. Er komen enkele duizenden bezoekers.

13 Op golfbaan Naarderbos wordt een traditie in ere hersteld: het NOB/JOB-golftoernooi. Er vinden twee evenementen plaats: een wedstrijd over 18 holes voor leden die in het bezit zijn van een golfvaardigheidsbewijs en een *clinic* voor ‘beginners’. JOB-voorzitter Lucas Woltring wint de wedstrijd. In de *clinic* toont Hilde uit het Broek zich het meest veelbelovende talent.

17 De Werkgroep SBR bespreekt met vertegenwoordigers van de grote kantoren de plannen van de NOB op het gebied van SBR/XBRL. Het initiatief wordt positief ontvangen.

19 JOB-lezing over artikel 131 Wet Vpb 1969 door mr. drs. S.A.W.J. Strik. Het is de eerste lezing die plaatsvindt op een kantoor (Loyens & Loeff te Amsterdam). Lezingen op de kantoren verminderen de kosten en versterken de band tussen de kantoren en de JOB.

21 Dick Barmentlo, lid van de Commissie Beroepszaken van de NOB, wordt gekozen tot *chairman* van het Professional Affairs Committee (PAC) van de Confédération Fiscale Européenne (CFE). Het PAC houdt zich bezig met alle in Europees verband relevante ontwikkelingen voor het vak belastingadviseur, onder meer de initiatieven van de Europese Commissie wat betreft witwaspraktijken en de beroepsregels voor belastingadviseurs. Dick is als PAC-*chairman* ook lid van de Executive Board van de CFE. Henk Koller, oud-voorzitter van de NOB, wordt gekozen als treasurer van de CFE.

21 Op het LOF-congres in Tilburg reikt voorzitter Marnix van Rij de NOB/LOF-scriptieprijs 2012 uit aan Stefan Smalbrugge voor zijn scriptie *Het labyrint van de regels over de handel in verlies-lichamen*. De jury (prof. dr. J.C.M. van Sonderen/voorzitter, prof. dr. D.M. Weber en mr. M.L.A. van Rij) kent eervolle vermeldingen toe aan Thierry Boonstra voor zijn scriptie *Triangular cases in Europees perspectief* en aan Lennart Janssen voor zijn scriptie *Beleggen in effecten en btw*.

25 In de nieuwsbrief *Exposé.net* doet het bestuur een oproep aan de leden om zich te melden voor proefprocedures over de

BOF. De uitspraak van de rechtbank Breda over het successierecht (13 juli 2012, LJN: BX3386, 11/5509) heeft in brede kring veel aandacht getrokken. De Belastingdienst ontvangt een groot aantal bezwaarschriften tegen aanslagen schenk- en erfbelasting. Het ministerie van Financiën heeft in het Becon-overleg uitgesproken te willen bevorderen dat deze bezwaarschriften worden aangewezen als massaal bezwaar conform art. 25a AWR. In dat kader wil Financiën ook proefprocedures over de BOF beginnen.

25 De (digitale) bundel over het jaarcongres 2012 verschijnt, met daarin de verslagen van de acht breakout sessies. Titel van de bundel (en van het congres): *Grenzeloze Overheid en de Nieuwe Belastingadviseur. Hoe de overheid heerst*.

OKTOBER

2 De sectie Europees Fiscaal Recht organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Europees belastingrecht – recente ontwikkelingen'. Aan de orde komen de inkomsten-, de vennootschaps- en de dividendbelasting.

4 De sectie Loonbelasting & Sociale verzekeringen organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Sectorindeling'. Aan de orde komen het wettelijke kader van de sectorindeling en de sectorindeling in de adviespraktijk.

5 De NOB maakt zich in haar commentaar op het wetsvoorstel Wet herziening fiscale behandeling eigen woning ernstige zorgen over de uitvoering. De voorgestelde regeling voor de eigenwoningsschuld is buitengewoon complex, nauwelijks nog te doorgronden en zal in de praktijk onuitvoerbaar blijken te zijn.

5 NOB-commentaar op de wetsvoorstellen Belastingplan 2013, Overige fiscale maatregelen 2013 en Herziening fiscale behandeling woon- en werkverkeer. De NOB is verheugd over de intrekking van het laatstgenoemde wetsvoorstel.

16 NOB-commentaar op de consultatie Wet vereenvoudiging formeel verkeer Belastingdienst.

18 Simon Strik geeft in het Rotterdamse kantoor van KPMG Meijburg een reprise van zijn JOB-lezing over artikel 131 Wet Vpb 1969. Eerder, op 19 september, gaf hij de lezing met veel succes voor JOB'ers in Amsterdam.

23 De NOB werkt mee aan het initiatief van het Future Center van de Belastingdienst om samen met de koepelorganisaties van fiscaal dienstverleners te zoeken naar 'olifantenpaadjes'. Anders gezegd: naar 'afsnijdweggetjes' die processen en werkwijzen kunnen verbeteren omdat ze korter en efficiënter zijn dan de formele weg. Het gaat erom onnodige wet- en regelgeving te inventariseren en – waar dat kan – te vervangen door olifantenpaadjes. De fiscaal dienstverleners zullen voorbeelden van hinderlijke processen in de relatie met de Belastingdienst noemen die op relatief korte termijn voor beide partijen verbeterd kunnen worden. De NOB vraagt de leden om suggesties.

26 Commentaar op de Nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel Wet herziening fiscale behandeling eigen woning.

30 Een delegatie van de NOB voert overleg met de Belastingdienst over het NOB-plan op het gebied van SBR/XBRL om in overleg met de Belastingdienst extensies te schrijven op de aangifte-taxonomie en aansluiting te bewerkstel-

ligen bij de extensies van de basisadministraties. De Belastingdienst wordt vertegenwoordigd door Theo Poolen (lid van het Managementteam Belastingdienst) en Peter Wijntje (eindverantwoordelijk voor SBR); de NOB door Marnix van Rij, Valentijn van Noorle Jansen en Niels Boef. De Belastingdienst staat zeer welwillend tegenover het plan.

31 Publicatie van de geactualiseerde versie van de notitie *De belastingadviseur en het verschoningsrecht*, opgesteld door het bestuur van de sectie Formeel Belastingrecht onder voorzitterschap van Dick Barmentlo. Actualisering was noodzakelijk na twee rechterlijke uitspraken die van belang zijn voor de vraag wie in een concreet geval bepaalt wat onder het verschoningsrecht van de belastingadviseur valt. De ene is op 6 oktober 2011 gewezen door de Rechtbank Amsterdam en staat bekend als de Van Doorne-casus. De andere is een arrest van de Hoge Raad van 27 april van dit jaar.

NOVEMBER

1 Voor de tweede keer dit jaar vindt de training ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’ plaats. Trainer is Huib Zeevenhooven.

1 JOB-lezing in Eindhoven over de fiscale aspecten van de flex-bv door prof. mr. G.T.K. Meussen.

1 NOB-commentaar op de Nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel Belastingplan 2013 en het concept Uitvoeringsbesluit aftrekbeperking bovenmatige deelnemingsrente.

14 De sectie Omzetbelastingsspecialisten organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist het seminar ‘Steekproeven’. Centraal staan steekproeven in de fiscale praktijk,

de formele aspecten van steekproeven en recente ontwikkelingen.

14 Regulier overleg tussen de Commissie IFZ en het ministerie van Financiën. Agendapunten zijn onder meer het rulingbeleid, de BRK, komende verdragsonderhandelingen en de motieftoets voor buitenlandse belastingplichtigen. Uiteraard wordt er ook gesproken over het Nederlandse vestigingsklimaat.

15 De Commissie Vaktechniek van de JOB organiseert in het Belasting & Douanemuseum te Rotterdam een lezing over belastinggeschiedenis, gevolgd door een rondleiding door het vernieuwde museum.

22 en 23 De sectie Europees Fiscaal Recht organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie voor de vijfde keer een rondetafelbijeenkomst in Slot Zeist. Thema is ‘Fiscale Richtlijnen’.

23 Voor de eerste keer wordt in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs de cursus ‘Civiel Recht Kapitaalvennootschappen Nationaal’ (verplicht onderdeel van het technisch traject voor de Nationale praktijk) gegeven. Docenten zijn mr. F.K. Buijn (oud-notaris) en mr. D. Mulder. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de flex-bv, structuurvennootschappen, certificering, inkoop van aandelen en de positie van de directie en de raad van commissarissen.

26 De laatste *Exposé* onder redactie van Henk Bergman verschijnt. Thema van het nummer is Standard Business Reporting. Henk Bergman maakte zijn eerste *Exposé* in juli 1996; in totaal schreef en produceerde hij 88 nummers.

29 In Café Gruter te Amsterdam wordt gestreden om de titel ‘Beste debater

2011-2012’. Kuba Grabarz (VMW Taxand) wint de finale.

29 en 30 In Slot Zeist vindt de 35e Fiscale Conferentie plaats. Thema is ‘Bedrijfsopvolging’. Conferentieleader is mr. C.M. Lambregtse (senior beleidsmedewerker bij het directoraat-generaal Belastingdienst, cluster Fiscaliteit).

DECEMBER

3 Wegens grote belangstelling organiseert de SOB in het kader van het Programma Permanente Educatie voor de derde keer in 2012 de training ‘Snel lezen’, die zich richt op het lezen en onthouden van vakliteratuur. De ervaring is dat iedereen vooruit gaat in leessnelheid en dat 70% van de deelnemers de leessnelheid zelfs verdubbelt. Trainer is Mark Tigchelaar.

6 De sectie Bedrijfsfiscalisten organiseert de bekende combinatie van bedrijfsbezoek en ledenbijeenkomst. Locatie: Randstad Holding NV te Diemen. Het onderwerp van de middag is ‘Betrouwbaarheid’. Vier inleiders belichten het onderwerp vanuit verschillende invalshoeken: wetgeving, internationale gegevensuitwisseling en de positie van de bedrijfsfiscalist.

6 Voor de eerste keer wordt in de Beroepsopleiding de cursus ‘Civielrechtelijke aspecten van het huwelijksvermogens- en erfrecht/Aandelenfusie’ – verplicht onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk – gegeven. Docenten zijn prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis en prof. mr. dr. W. Burgerhart. Zie ook pag. 42.

6 en 7 Voor de eerste keer wordt in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs de cursus ‘Tax Accounting’ gegeven. Cursusleider is mr. S. Kloosterhof. Docenten zijn mr. T. van den Berg en drs. L.C. Wesdorp RA.

Tax accounting – het weergeven van de belastingpositie in de commerciële balans en de winst- en verliesrekening – wordt steeds belangrijker. Zie ook pag. 43.

10 Voor de eerste keer wordt in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs de cursus ‘Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer’ gegeven. Docenten zijn mr. A.M.A. de Beer en mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen. Tijdens de cursus vinden filmopnames plaats. Cursusleider drs. M.J.A.M. van Gijlswijk geeft een toelichting op de inhoud van het technisch traject voor de Nationale praktijk; ook komen docent Hoogeveen en cursist Timmers aan het woord. De film wordt op de website geplaatst zodat nieuwe aspirant-leden zich een goed beeld kunnen vormen over dit nieuwe traject in de Beroepsopleiding. Zie ook pag. 40.

12 JOB-lezing op het kantoor van PwC te Amsterdam. Titel: ‘Civiele en fiscale aandachtspunten van de flexibele bv’. Inleiders zijn mw. mr. J.W.E. Litjens en mw. mr. J.A.J.M. van Arendonk.

12 In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de sectie Formeel Belastingrecht in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Advocaten-Belastingkundigen (NVAB) het seminar ‘De invloed van het Europese

belastingrecht op het nationale fiscale procesrecht’. Prof. mr. T. Barkhuysen (Stibbe en hoogleraar staats- en bestuursrecht aan de Universiteit Leiden) verzorgt een inleiding over de betekenis van het EU Grondvestenhandvest voor het bestuurs(proces)recht. Het seminar wordt afgesloten met een forumdiscussie over Europese formeelrechtelijke beginselen.

13 De sectie estate planning organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist het PE-seminar ‘Civielrechtelijke en fiscale aspecten van het huwelijksvermogensrecht’. Prof. dr. B.E. Reinhartz (hoogleraar Universiteit van Amsterdam) en mw. mr. S.A.M. de Wijkerslooth-Lhoëst behandelen de fiscale aspecten van het huwelijksvermogensrecht per 2012 en de wijzigingen van het civiele huwelijksvermogensrecht per 2012.

18 In de rubriek ‘Vijf vragen aan...’ in *Exposé.net* vertolkt voorzitter Marnix van Rij het NOB-standpunt in de opgelaaide discussie over ‘Nederland-vestigingsland’. Citaat: ‘Er wordt sterk geconcurrereerd om het aantrekkelijkste vestigingsklimaat te kunnen bieden. België, Luxemburg, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Zwitserland en een toenemend aantal landen in Midden Europa: ze hebben allemaal hun eigen gunstige fiscale regelingen.

Het VK heeft zelfs openlijk de ambitie uitgesproken het fiscaal meest aantrekkelijke vestigingsland van Europa te worden. Dat alles leidt ertoe dat Nederland – zoals in een recent PwC-rapport voor de Wereldbank werd aangetoond – zijn fiscale aantrekkingskracht op bedrijven begint te verliezen. Dat moeten we niet laten gebeuren.’ De NOB-voorzitter benadrukt dat Nederland in de toepassing van de eisen van de EU en de OESO – onder meer *substance* en transparantie – voorop loopt. Jaap Bellingwout, Sicco Faber, Marnix van Rij, Simon Strik en Bartjan Zoetmulder hebben het in december bijzonder druk met dit onderwerp. Zie ook pag. 24.

21 In verband met de wijzigingen in de Wwft per 1 januari 2013 overleggen Wim Gohres, Dick Barmentlo en Elllen Schouten namens de NOB met de werkgroep Fraude/Wwft van de NBA over een update van de Richtsnoeren voor de interpretatie van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme voor belastingadviseurs en accountants.

Standard business reporting

In 2012 besteedde de NOB veel aandacht aan Standard Business Reporting. Twee leden van de Werkgroep SBR over het hoe en waarom.

VALENTIJN VAN NOORLE JANSEN, voorzitter NOB-werkgroep SBR

‘Het verplichte gebruik van SBR is begonnen met de fiscale aangiftes: de Vpb en de IB in 2013, de btw in 2014. In de jaren daarna wordt de verplichting stelselmatig uitgebreid, zowel voor fiscale als voor niet-fiscale gegevensstromen – zoals die naar de Kamer van Koophandel en het CBS. Doel van de hele operatie is hergebruik van gegevens mogelijk te maken, waardoor de communicatie tussen publieke en private sector – maar ook binnen de sectoren – efficiënter wordt. Dat vraagt om standaardiseren, zodat op termijn verschillende gebruikers met dezelfde gegevens uit één basisbestand – de bedrijfsadministratie – kunnen werken. Voor de belastingadviespraktijk betekent het dat er een vergaande integratie van de administratieve rapportageketen van ondernemend Nederland naar de “uitvragende partijen” – de overheid en banken – op ons af komt, met als gevolg een veel inniger relatie tussen jaarrekening en aangifte.’

Exposé

‘Om de leden een realistisch beeld te geven van de gevolgen voor de belastingadviespraktijk hebben we het initiatief genomen om een nummer van ons verenigingsblad Exposé aan SBR te wijden. Het verscheen in november. De verschillende verhalen bij elkaar hadden een duidelijke boodschap: dat SBR niet alleen een stap op IT-gebied is, maar dat de impact veel verder gaat dan we ons op dat moment realiseerden. Uit de reacties op het nummer bleek dat die boodschap bij veel leden is overgekomen. Ze kennen nu de nieuwe contouren van ons vak: steeds sneller steeds meer data

uitwisselen, op een gestructureerde manier met gegevens van klanten omgaan, transacties fiscaal real time duiden, direct kunnen reageren op wat ondernemingen doen. Het besef groeit dat er grote veranderingen op til zijn.’

Offensief

‘De NOB heeft wat betreft SBR/XBRL gekozen voor een offensieve strategie. We komen met eigen initiatieven en we zoeken actief contact met andere belangenorganisaties, bijvoorbeeld VNO-NCW. In het SBR Beraad treden we mede op namens het Register Belastingadviseurs. In augustus vond op ons voorstel een eerste overleg plaats met de Belastingdienst over het schrijven van extensies op de aangiftetaxonomie en de aansluiting bij de extensies van de basisadministraties. Het gesprek werd voortgezet in oktober. De Belastingdienst was enthousiast over het plan. Inmiddels werken we samen aan de uitvoering; op 12 februari 2013 was de kick-off bijeenkomst.’

Werkgroep SBR

De Werkgroep SBR van de NOB is als volgt samengesteld: Valentijn van Noorle Jansen (voorzitter), Niels Boef, Wim Gohres, Eugène Heijnen, Rob Houweling, Stefan Nijessen, Mariëtte Turkenburg en Arnold Vredenburg.

MARIËTTE TURKENBURG, NOB-vertegenwoordiger in het SBR Beraad

‘Standard Business Reporting is een technisch traject waaraan niemand ontkomt. Ik denk dat we er in 2012 in geslaagd zijn de ontwikkelingen dicht bij de fiscaliteit te halen. Dat was natuurlijk ook noodzakelijk, want vanaf 1 januari 2013 moeten we bij de aangiften vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting die we namens onze cliënten indienen gebruik maken van SBR. Om alles zo soepel mogelijk te laten verlopen hebben we bewust de samenwerking met de Belastingdienst gezocht. Dat was een goede keuze. De overheid heeft een commitment van de marktpartijen nodig, maar beseft ook dat verplichtstelling in combinatie met hoge kosten op verzet zal stuiten. Het is voor beide partijen dus zaak realistische compromissen te zoeken. Dat is tot nu toe goed gelukt. Een mooi voorbeeld van geslaagde publiek-private samenwerking.’

SBR Programma

‘De NOB is op alle niveaus vertegenwoordigd in het landelijke SBR Programma. Dat zijn er drie. In het SBR Beraad worden de finale besluiten voor het stelsel als geheel genomen – die al op de andere niveaus zijn voorbereid. Ik vertegen-

woordig daar de NOB, maar ook het Register Belastingadviseurs. Andere deelnemers zijn het ministerie van Economische Zaken, de koepelorganisaties van onder meer de accountantskantoren, de softwareleveranciers, VNO-NCW en de banken. Plus natuurlijk de Belastingdienst. Tweede niveau is het SBR Platform. Dat opereert vooral tactisch: het signaleert kansen, probeert belemmeringen uit de weg te ruimen en bewaakt de voortgang van het programma. En ten slotte zijn er de expertgroepen. Die concentreren zich op de inrichting en het beheer van één onderdeel van het stelsel: gegevens, techniek, marketing en communicatie.’

Alert

‘Alomvattend gebruik van SBR en de onderliggende techniek XBRL kan voor de belastingadviessector een risico inhouden. Nu begint het opstellen van de aangifte met het aanleveren van de jaarrekening van een klant. Als een bedrijf optimaal gebruik wil maken van de mogelijkheden van XBRL zal ons dat dwingen om eerder aan tafel te schuiven. De fiscale duiding van gegevens kan dan in een vroeger stadium plaatsvinden. Doen we dat niet dan lopen we het risico dat de techniek ons voor is, want het is goed denkbaar dat de softwareleveranciers boekhoud- en administratiepakketten gaan ontwikkelen waaruit automatisch de aangifte rolt. Op dit soort ontwikkelingen moeten we alert reageren. Maar we staan sterk. Het fiscale domein is van ons. Gegevens zullen altijd fiscaal geduid moeten worden. En dat is en blijft de exclusieve kwaliteit van fiscalisten.’

Organisatie de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

BESTUUR
mr. M.L.A. van Rij, voorzitter
portefeuille
CFE
Public Relations/
communicatie
Voorzittersoverleg beroeps-organisaties

mr. W.J.D. Gohres, seretaris
portefeuille
CFE
Commissie van Beoordeling
Commissie Beroepszaken
Tuchtrechtspraak

mw. mr. L.D.L. Bles-Temme,
penningmeester
portefeuille
Bureau NOB
Middelgrote en kleinere
kantoren

prof. mr. dr. P.G.H. Albert
portefeuille
Jaarcongres

mr. S.D. Brunner
portefeuille
Jaarcongres
de Jonge Orde van Belasting-adviseurs

drs. H.C. Brouwer
portefeuille
Bedrijfsfiscalisten
Contacten VNO/NCW

prof. dr. S.J.C. Hemels
portefeuille
Overleg met studenten-
verenigingen
Studentenvoorlichting

mr. M.A. de Kleer
portefeuille
Beconoverleg Belastingdienst

Bestuurlijk Overleg Belasting-
dienst

mr. J.V. van Noorle Jansen
portefeuille
Exposé
Standard Business Reporting
(SBR)

prof. dr. F. Sonneveldt
portefeuille
Stichting Opleiding Belasting-
adviseurs

mr. B.R. Zoetmulder
portefeuille
Commissie Internationale
Fiscale Zaken

**COMMISSIE VAN
BEOORDELING**
mr. G. Bout, *voorzitter*
mw. mr. M. de Best
drs. A.C.J. Bosman
mr. B.J. Brouwer
mr. L.M. Geerse
mr. W.J.D. Gohres
mr. J.A. Mook

mw. mr. A. Piksen,
secretaris

RAAD VAN TUCHT
mw. mr. M.Y.C. Poelmann,
voorzitter
mw. mr. L.F. Gerretsen-Visser,
plv. voorzitter
mw. mr. drs. M.M. Breij, *griffier*
mr. drs. L.B. Smits, *plv. griffier*

NOB-leden
mr. drs. P.J.M. Bruin
mr. J.L. Davidson
mr. G.O.R. Doeve
mr. F.M.M. Duynstee
drs. G.J.M. Jacobs
mr. W.H.A. Kannekens

mr. W.R.M. Nan
drs. T.J. Noordermeer

RAAD VAN BEROEP
prof. dr. J.W. Zwemmer,
voorzitter
mr. C.B. Bavinck, *plv. voorzitter*
drs. V.F.R. Woeltjes, *griffier*

NOB-leden
mr. I. Damsté
mr. H. Koller
mr. M.V. Lambooy

Externe leden
mr. C.B. Bavinck
prof. dr. A.O. Lubbers

BESTUURSCOMMISSIES

**Commissie
Bedrijfsfiscalisten**
drs. H.C. Brouwer, *voorzitter*
mw. mr. F.E. Beijdorff
mw. drs. M.A.E. Cox
mr. M.I. Friedman
mr. D.G. van Hilten
drs. W.H. Peters

Commissie Beroepszaken
mr. W.J.D. Gohres, *voorzitter*
mr. D.G. Barmentlo
mr. F.G. Barnard
drs. W.P.G. Kurvers
mr. H.P. Mulder
mr. P.A.Th. van Oppen
mr. P.J.M. Perquin
mr. M.P.M. van de Ven
mr. C.J.F. Warner

mw. mr. E. Schouten, *secretaris*

**Commissie
Wetsvoorstellen**
mr. drs. S.A.W.J. Strik, *voorzitter*
mw. mr. M.C. Sturm, *secretaris*
wetgeving

mw. mr. B.E.M. den Boer,
secretaris wetsuitvoering
prof. mr. J.W. Bellingwout
mr. S.E. Faber
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
prof. dr. S.J.C. Hemels
mr. J.W.B. van Hooij
prof. dr. P. Kavelaars
drs. C. Overduin
mr. M.H.C. Ruijschop
mr. E.B. van der Stok
mr. R.H. de Vries

**Commissie Internationale
Fiscale Zaken**
mr. B.R. Zoetmulder, *voorzitter*
prof. mr. J.W. Bellingwout
mr. S.E. Faber
mr. D.A. Hofland
mr. drs. J.H.D. Klink
mr. P.F.E.M. Merks
mr. A. Nolten
drs. T.J. Noordermeer
mr. R.J. Selij
mr. drs. M.F. Sunderman
mr. drs. E.J.H. Westerborgen

mw. mr. M.E. Lukkien, *secretaris*

Sectie estate planning
prof. dr. F. Sonneveldt,
voorzitter
mr. X.G.R. Auerbach
mr. J.M. Bom
mw. mr. N. Idsinga
mr. R.L.M.C. Janssen
mw. mr. T.N. Peters van Neijenhof
mw. mr. S.A.M. de
Wijkerslooth-Lhoëst

mw. F.M. Richelle LLM, *secretaris*

Sectie Europees Fiscaal Recht
drs. B.J. Kiekebeld, *voorzitter*
prof. mr. F.A. Engelen
mr. N. de Haan

mr. F.C. de Hosson
prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk
drs. R.A. van der Jagt
prof. dr. D.M. Weber

mr. D.S. Smit, *secretaris*

**Sectie Formeel
Belastingrecht**
mr. D.G. Barmentlo, *voorzitter*
mr. P.J. van Amersfoort
mr. M.J. van Dieren
mr. J.A.R. van Eijdsen
mr. M. Hendriks
mr. F.R. Herreveld
mw. mr. W.E. Nent

mr. M. Arichi, *secretaris*

**Sectie Loonbelasting &
Sociale Verzekeringen**
mr. J.D. Schouten, *voorzitter*
mr. M.L. Kawka
mr. A.A.W. Langevoord
mr. H.M.M. Prinsen
mr. J.J.F. Stormmesand
mr. R.H.R. Vliese
dr. F.M. Werger
mr. G.W.B. van Westen

mw. mr. J.W.H. Nietveld,
secretaris

**Sectie Omzetbelasting-
specialisten**
prof. dr. H.W.M. van Kesteren,
voorzitter
mr. J.M. Benard
mr. H. Hop
mw. mr. T.G. Perié
mr. J.P. van der Putten
mr. T.H. Scheer
mr. P.J.B.G. Schrijver
mr. dr. W. de Wit

mr. J. Sanders, *secretaris*

Sectie Tax Assurance
mr. S. Kloosterhof, *voorzitter*
mw. drs. M.A.E. Cox
mr. E.M.E. van der Enden
mr. J. van der Kemp
drs. I. Lacroix
mr. Th. Ostermann
mr. M. Rabenort
mw. drs. M.A.Th. Turkenburg

Sectie Transfer Pricing
mr. M. van der Breggen
mr. J.K.H. van Dam
drs. P.H.M. Flipsen
mr. R. P.F.M. Hafkenscheid
mr. M.J.M. Heijenrath
mr. L.C.M. Helderman
mr. D.G. van Hilten
mr. H.D. Oosterhoff
mr. N.J.T. Rosmalen
mr. R.A.M. Sinx

mw. drs. L.M. Sanders,
secretaris

**Bestuur de Jonge Orde van
Belastingadviseurs**
mr. L.P. Woltring, *voorzitter*
mr. N.P.A. van der Linden,
penningmeester
mr. G.C.F. van Gelder
J. Grabarz LLM
mr. R.E. Joosten
mw. mr. S.C. Ruedisulj
mw. mr. J. Versantvoort

Commissie Vaktechniek JOB
mr. G.C.F. van Gelder,
voorzitter
E.A. van Goor LLM
N. Heijkoop MSc
mw. L. Koot LLM
mr. J.C.J.G.M. Naalden
mr. G.G.M. Snoeks
M.M.F.E. Verbaandert MSc
mw. mr. A. Vermijs
mw. mr. A.R. Vis

Activiteitencommissie JOB
mw. mr. J. Versantvoort,
voorzitter
mr. R. van de Berg
mr. S. Floris
mw. L.E. ter Haar LLM
mw. Y.J.N. Philips MSc
M. Prevoo LLM
mr. R.G. Rijnja

VERTEGENWOORDIGINGEN

**Confédération Fiscale
Européenne (CFE)**
mr. D.G. Barmentlo, *voorzitter*
Professional Affairs Committee
mr. W.J.D. Gohres, *General
Assembly en Professional
Affairs Committee*
mr. F.H.J. Sobels, *General
Assembly en Council*
mr. D.S. Smit, *Fiscal
Committee, direct taxes*
mr. T.H. Scheer, *Fiscal
Committee, indirect taxes*

Becon-overleg
mr. M.A. de Kleer
drs. A.H.M. Vredenburgt

**Postacademisch Onderwijs
Belastingwetenschap**
mr. M.H.C. Ruijschop

**Voorzitters/
directeurenoverleg**
mr. M.L.A. van Rij
mr. F.H.J. Sobels
Participanten
de Nederlandse Beroeps-
organisatie van Accountants
Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie
Nederlandse Orde van
Advocaten
de Nederlandse Orde van
Belastingadviseurs

Redactie Exposé
mr. J.V. van Noorle Jansen,
voorzitter
drs. H. Bergman
mr. M.H.P. Bilars
mr. L.P. van den Kommer
mw. mr. M. Kopinsky

Bureau NOB
mr. F.H.J. Sobels, *directeur*
Angelique van Streepen-van
Woerden, *hoofd operationele
zaken*
mr. Ellen Schouten, *secretaris
commissie Beroepszaken*
mr. Alexandra Piksen,
*secretaris commissie van
Beoordeling/juridisch
beleidsmedewerker*
Sandra Schouten,
evenementencoördinator
Maurice Kramer,
administrateur
Simone de Laat-van Breemen,
financieel medewerker
drs. Catelijne van Melle,
functioneel beheerder
Gwen Labots, *juridisch
secretaresse*
Nalan Baykal, *assistent hoofd
operationele zaken*
Julia Dondokha, *secretaresse
ledenadministratie*
Sandra Wolff, *office manager*
Georgina Nühn, *telefoniste*
Kimberly Wolf, *telefoniste*

de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
1018 AV Amsterdam
Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam
Telefoon | 020 5141880
Telefax | 020 5141889
E mail | nob@nob.net
www.nob.net

Ledental 1970 - 2012

DATUM	TOTAAL	AANWAS	VERMIN- DERING	SALDO
1-1-1970	119	22	3	19
1-1-1971	138	25	5	20
1-1-1972	158	15	4	11
1-1-1973	169	23	1	22
1-1-1974	191	35	7	28
1-1-1975	219	26	5	21
1-1-1976	240	19	10	9
1-1-1977	249	51	6	45
1-1-1978	294	32	11	21
1-1-1979	315	38	12	26
1-1-1980	341	65	10	55
1-1-1981	396	57	9	48
1-1-1982	444	76	9	67
1-1-1983	511	102	13	89
1-1-1984	600	100	20	80
1-1-1985	680	96	26	70
1-1-1986	750	161	28	133
1-1-1987	883	175	25	150
1-1-1988	1.033	206	24	182
1-1-1989	1.215	101	36	65
1-1-1990	1.280	239	41	198
1-1-1991	1.478	341	87	254
1-1-1992	1.732	231	83	148
1-1-1993	1.880	287	147	140
1-1-1994	2.020	241	179	62
1-1-1995	2.082	280	159	121
1-1-1996	2.203	359	187	172
1-1-1997	2.375	370	121	249
1-1-1998	2.624	477	198	279
1-1-1999	2.903	265	138	127
1-1-2000	3.030	377	123	254
1-1-2001	3.284	448	197	251
1-1-2002	3.535	394	181	213
1-1-2003	3.748	406	253	153
1-1-2004	3.901	274	153	121
1-1-2005	4.022	299	296	3
1-1-2006	4.025	332	249	83
1-1-2007	4.108	357	217	140
1-1-2008	4.248	365	196	169

DATUM	TOTAAL	AANWAS	VERMIN- DERING	SALDO
1-1-2009	4.417	342	230	112
1-1-2010	4.529	367	225	142
1-1-2011	4.671	365	231	134
1-1-2012	4.805	393	267	126
1-1-2013	4.931			
Gewone leden	3.233			
Aspirantleden	996			
Bedrijfsfiscalisten*	597			
Buitengewone leden	105			
Totaal	4.931			

* Het gaat hier om bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn.

VERDELING MANNEN EN VROUWEN PER 1 JANUARI 2013

	MANNEN	VROUWEN	TOTAAL
Gewoon lid	2.443	790	3.233
Aspirant-lid	562	434	996
Bedrijfsfiscalist	442	155	597
Buitengewoon lid	102	3	105
Totaal			4.931

GEWONE NOB-LEDEN NAAR LEEFTIJD PER 1 JANUARI 2013

	< 35	35-45	46-65	> 65	TOTAAL
Gewoon lid	1641	987	605	0	3.233

NOB-LEDEN PER KANTOOR (≥10) PER 1 JANUARI 2013

	GEWOON	ASPIRANT	TOTAAL
PwC	399	227	626
Deloitte	387	134	521
Ernst & Young Belastingadviseurs LLP	348	139	487
KPMG Meijburg & Co	250	90	340
BDO Belastingadviseurs	168	51	219
Loyens & Loeff	149	66	215
Mazars	64	23	87
Accon AVM Adviseurs & Accountants	62	24	86
Baker Tilly Berk	56	15	71
Baker & McKenzie	32	18	50
Grant Thornton	35	11	46
Witlox Van den Boomen Belastingadviseurs B.V.	32	9	41
RSM Niehe Lancée Kooij	24	13	37
Meeuwssen Ten Hoopen	29	4	33
VMW Taxand	21	12	33
PKF Wallast	22	6	28
Pereira BV	14	9	23
Koenen en Co Belastingadviseurs	18	3	21
Wesselman Accountants Belastingadviseurs	17	4	21
KroeseWevers	19	1	20
RSM Wehrens, Mennen & de Vries Bel.adv. N.V.	16	3	19
Crop Belastingadviseurs	15	3	18
Taxperience N.V.	15	2	17
FoedererDFK Accountants & Consultants	9	5	14
HLB Van Daal & Partners N.V.	12	2	14
Sajet Telting & Partners BV	9	5	14
Visser & Visser Belastingadviseurs B.V.	11	3	14
Baat Accountants & Fiscalisten	11	2	13
Horlings Accountants en Belastingadviseurs	12	1	13
Crowe Horwath	8	4	12
HLB Schippers	10	2	12
Allen & Overy	9	2	11
Greenberg Traurig	9	2	11
Atlas Fiscalisten N.V.	10	0	10
Luminous Tax Matters N.V.	10	0	10
Wolfsbergen & Osnabrug Belastingadviseurs Acc.	8	2	10
Overige kantoren			1.059
Bedrijfsfiscalisten			597
Buitengewone leden			105
Totaal			4.931

NOB-LEDEN PER PLAATS PER 1 JANUARI 2013

	GEWOON	ASPIRANT	BEDRIJFS-FISC.*	TOTAAL
Amsterdam	792	343	151	1286
Rotterdam	439	186	32	657
Eindhoven	189	74	8	271
Amstelveen	185	66	9	260
Den Haag	121	39	59	219
Utrecht	84	39	35	158
Breda	67	16	9	92
Arnhem	62	21	6	89
Maastricht	58	7	3	68
Zwolle	51	12	3	66
Den Bosch	40	8	9	57
Alkmaar	43	12	0	55
Capelle ad IJssel	31	9	6	46
Groningen	32	11	1	44
Tilburg	30	8	1	39
Schiphol	19	3	16	38
Enschede	32	3	0	35
Haarlem	26	9	0	35
Amersfoort	19	4	10	33
Leiden	10	3	16	29
Hoofddorp	4	2	21	27
Nijmegen	20	5	1	26
Waalre	21	5	0	26
Leeuwarden	20	3	1	24
Venlo	18	2	4	24
Gouda	13	5	3	21
Zeist	5	1	14	20
Helmond	14	4	1	19
Delft	14	2	2	18
Dordrecht	8	4	5	17
Hilversum	7	2	8	17
Naaldwijk	14	3	0	17
Roermond	15	2	0	17
Weert	14	3	0	17
Almere	8	1	7	16
Doetinchem	12	2	1	15
Alphen aan den Rijn	8	3	2	13
Heerlen	8	2	3	13
Oosterbeek	12	1	0	13
Roosendaal	9	4	0	13
Rosmalen	10	2	1	13

	GEWOON	ASPIRANT	BEDRIJFS-FISC.*	TOTAAL
Woerden	11	2	0	13
Bussum	10	2	0	12
Assen	10	1	0	11
Waalwijk	8	2	1	11
De Meern	9	1	0	10
Diemen	0	0	10	10
Veenendaal	7	2	1	10
Zaltbommel	7	3	0	10
Overige plaatsen				639
Buitengewone leden				105
Subtotaal				4.794
Bedrijfsfiscalisten overige plaatsen				137
Totaal				4.931

* Het gaat hier om bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn.

Raad van Tucht

INKOMST NIEUWE KLACHTEN IN 2012	14
Aantal klachten ingetrokken in 2012 na bemiddeling	0
Aantal klachten ingetrokken zonder bemiddeling (waarvan één klacht ingediend in 2011)	2
AANTAL UITSPRAKEN IN 2012	6
(waarvan één uitspraak over een klacht ingediend in 2011 en één uitspraak over een klacht ingediend in 2010)	
Aantal (gedeeltelijk) gegrond verklaarde klachten, met maatregel	4
Aantal ongegrond verklaarde klachten	1
Aantal gedeeltelijk ongegrond, gedeeltelijk niet-ontvankelijk verklaarde klachten	1
Aantal niet-ontvankelijk verklaarde klachten	0

Raad van Beroep

INKOMST NIEUWE BEROEPEN IN 2012	3
Aantal ingetrokken beroepen	1
AANTAL UITSPRAKEN IN 2012	2
(waarvan één uitspraak van een beroep ingediend in 2011)	
Aantal verworpen beroepen	1
Aantal vernietigde uitspraken	1

Publicaties

NOB/LOF-SCRIPTIEPRIJS	
Het labyrint van de regels over de handel in verlieslichamen	
Mr. J.S. Smalbrugge	
NOB/LOF serie nr. 21, Deventer, Kluwer 2012, ISBN 978 90 13 10664 0	
EXPOSÉ 2012	
Jaargang 18	
Thema's	
nummer 1	Fiscaal innovatief ondernemen
nummer 2	Fiscaliteit in economisch zware tijden
nummer 3	De cliënt als privépersoon
nummer 4	De flex-bv
nummer 5	Standard Business Reporting

CONGRESBUNDEL	
Grenzeloze Overheid en de Nieuwe Belastingadviseur. Hoe de overheid heerst.	
Eerste druk 2012, 61 blz.	

JOB	
Lezingen commissie Vaktechniek 2011	
Den Haag, Sdu Uitgevers	

OVERIGE PUBLICATIES	
Jaarverslag NOB 2011	

Nederland vestigingsland

In het najaar van 2012 laaide de discussie op over wat genoemd werd ‘het belastingontwijkende gedrag van multinationals’. Directe aanleiding waren berichten in Britse kranten over grote concerns die in verhouding tot hun omzet veel te weinig belasting betaalden – en daarbij gebruik maakten van fiscale routes via ons land. Gevolg: het internationale fiscale beleid van Nederland kwam in de pers en in de Tweede Kamer behoorlijk onder vuur te liggen. Politiek vertaalde zich dat in het aanvaarden van de motie-Klaver cs., waarin de regering wordt opgeroepen ‘mogelijkheden tot belastingontwijking via Nederland weg te nemen’. De NOB heeft zich zeer actief gemengd in de discussies over Nederland-vestigingsland. Vijf vragen daarover aan twee hoofdrolspelers: Marnix van Rij (voorzitter) en Bartjan Zoetmulder (voorzitter Commissie Internationale Fiscale Zaken).

Hoe voert de NOB de discussie over Nederland-vestigingsland?
Marnix van Rij: ‘Allereerst hebben we ons goed georganiseerd. We werken met een kernteam, bestaande uit Bartjan Zoetmulder, Jaap Bellingwout, Sicco Faber, Simon Strik en ik. Daarbinnen hebben we veel overleg. We rapporteren aan het NOB-bestuur, maar ook aan andere klankbordgroepen onder onze leden. Uiteraard praten we met vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën, maar ook met Buitenlandse Zaken en Economische Zaken, de fiscale woordvoerders in de Tweede en Eerste Kamer, VNO-NCW en andere belangenorganisaties en de pers. In alle gevallen stellen we onze kennis ter beschikking en wijzen we op de gevolgen van bepaalde keuzes.’
Bartjan Zoetmulder: ‘We hebben er bewust voor gekozen om niet voortdurend in de pers aanwezig te zijn. Dan kom je al gauw in welles-nietes polemieken terecht. We lobbyen op inhoud, dus gaan we naar de instanties en organisaties die – direct of indirect – iets te zeggen hebben over het Nederlandse fiscale beleid. Die aanpak werkt. We hebben er mede toe bijgedragen dat het eenzijdige beeld dat aanvankelijk de discussies domineerde – Nederland als een lucratief belastingparadijs voor internationale bedrijven – is bijgesteld.’

Wat is inhoudelijk het NOB-standpunt over Nederland-vestigingsland?
MvR: ‘Er is geen reden om het huidige fiscale beleid voor bedrijven in Nederland te veranderen. Dat zou ons land minder aantrekkelijk maken – en dat is onverstandig.

Een Nederlandse *Alleingang* is uit den boze. We moeten in fiscale zin aantrekkelijk blijven voor onze eigen bedrijven en voor buitenlandse ondernemingen die zich hier hebben gevestigd of overwegen dat te doen. De stelling dat Nederland een belastingparadijs is raakt kant noch wal. We hebben bijvoorbeeld helemaal geen lage tarieven voor rente- en royaltyinkomsten.’
BZ: ‘Veranderingen in internationaal fiscaal beleid vragen om een internationale aanpak. Fiscale concurrentie tussen landen is een realiteit; het is een manier om werkgelegenheid en bedrijvigheid aan te trekken. En Nederland houdt zich aan alle internationale regels en afspraken, zoals onder meer opgesteld door de OESO en de EU. Sterker: in de toepassing van die regels lopen we zelfs voorop. Zouden de eisen aan Nederlandse vennootschappen toch aangescherpt moeten worden dan moet dat gedaan worden zonder negatieve gevolgen voor ons vestigingsklimaat en zonder schade voor bedrijven die al vanuit Nederland opereren. Staatssecretaris Weekers zit gelukkig ook op die lijn. In onze contacten vanuit de NOB hebben we daarvoor ook de nodige technische input gegeven.’

In de discussie spelen ‘brievenbusmaatschappijen’ een belangrijke rol. Terecht?
MvR: ‘Nee. Het gaat nu juist niet om brievenbusmaatschappijen in de klassieke zin van het woord. Die hadden geen directie, geen boekhouding en geen Nederlandse bankrekening – en ze betaalden ook geen Nederlandse belasting. Maar nu worden holding- en financieringsmaatschappijen die op één

adres zijn gevestigd nogal kritiekloos als “brievenbusmaatschappij” neergezet. Dat is onterecht als ze voldoen aan het Nederlandse *substance*-beleid, dat zoals gezegd volledig EU-*proof* is.’
BZ: ‘De ervaring leert dat in Nederland gevestigde houdster- en financieringsmaatschappijen regelmatig uitgroeien tot grotere entiteiten, die veel werkgelegenheid creëren. Laten we de term “brievenbusmaatschappij” reserveren voor een dienstverleningsvennootschap die niet voldoet aan de vereisten wat betreft *substance* in Nederland en die hier louter en alleen vanwege verdragsvoordelen is gevestigd. Die zijn er ongetwijfeld, maar daar weet de Belastingdienst wel raad mee.’

Hoe stelt Financiën zich op in de discussie?
MvR: ‘Voortvarend. Weekers heeft in zijn brief van 17 januari 2013 de Nederlandse positie evenwichtig en realistisch weergegeven. Hij laat aan de ene kant duidelijk zien dat ons internationale fiscale beleid erop gericht is om Nederland een aantrekkelijk land te laten zijn om te ondernemen – zowel voor Nederlandse als voor buitenlandse ondernemingen. Daarnaast gaat de brief uitgebreid in op het feit dat het betalen van dubbele belasting niet in het belang is van het aantrekken van bedrijvigheid. Dat Nederland aantrekkelijk is voor het vestigen van zogenoemde schakelvennootschappen – waarmee concerns bronheffingen proberen te vermijden – ligt aan ons uitgebreide verdragennetwerk. Maar daarin zijn we ook weer niet uniek. Belangrijk is verder dat de staatssecretaris niet de ogen sluit voor het debat dat in de

internationale fora als G20, OESO, EU en VN wordt gevoerd. De Tweede Kamer heeft positief gereageerd op de positiebepaling van Weekers. Een brede meerderheid stelde zich achter het standpunt dat de Nederlandse belangen niet gediend zijn bij eenzijdige acties.’
BZ: ‘Financiën stelt zich onbevangen op en doet regelmatig een beroep op onze brede kennis en ruime praktijkervaring. Zo heeft Aart Noltens namens de Commissie IFZ op verzoek van Financiën in zeer korte tijd een rapport gemaakt over *minimum taxation*, als steun bij de beantwoording van Kamervragen van de PvdA en de CU daarover. Het is maar een voorbeeld, maar onze slagkracht is groot, zo is gebleken. En ik vind het best bijzonder dat we binnen onze commissie heel effectief samenwerken en onbaatzuchtig kennis en ervaring delen – per slot van rekening zijn we toch ook concurrenten. Maar de individuele kantoorbelangen spelen geen rol. Iedereen zet zich volledig in voor de goede zaak. Dat is echt inspirerend.’

Waarom is het belangrijk dat de NOB zich nadrukkelijk bemoeit met de discussie over Nederland-vestigingsland?
MvR: ‘In het belang van de Nederlandse economie is er in tientallen jaren een uitstekend fiscaal beleid ontwikkeld, met als speerpunten

het voorkomen van dubbele belastingheffing over bedrijfswinsten, een uitgebreid netwerk van bilaterale belastingverdragen en een betrouwbare Belastingdienst – onder meer tot uitdrukking komend in het rulingbeleid. Dat moeten we niet zo maar weggeven.’
BZ: ‘Er is ook een intern belang. In de Commissie IFZ hebben de grote kantoren een permanente plek en rouleren vertegenwoordigers van de kleine kantoren. Bij de NOB zijn juist veel kleinere kantoren aangesloten die zich met internationale fiscaliteit bezighouden. Die hebben net zo goed recht op de kennis en de ervaring die binnen de commissie is gebundeld. Mijn inspiratie en motivatie ontleen ik voor een belangrijk deel aan ons doel om ook de kleinere kantoren maximaal bij de discussie te betrekken. Daarom hebben wij al twee keer een bijeenkomst georganiseerd met het rulingteam van de Belastingdienst. Op die van 26 juni 2012 waren vertegenwoordigers van ruim vijftig, veelal kleinere kantoren aanwezig.’

‘Belastingontwijking staat nu op de politieke agenda’

WOUTER KOOLMEES,
lid Tweede Kamer D66

De discussie over Nederland-vestigingsland blijft wat hem betreft te veel steken in casuïstiek, in *story telling*. Maar we hebben juist dringend behoefte aan harde feiten en cijfers, plus een bijpassende analyse. Waarover gaat het nu precies? Zijn negentig procent van de trustmaatschappijen inderdaad lege vehikels? Dat zou zeer schadelijk zijn voor onze fiscale reputatie. Aan de andere kant: in welke mate klopt de bewering dat buitenlandse financierings- en houdstermaatschappijen die zich hier vestigen regelmatig uitgroeien tot grotere eenheden met tal van operationele activiteiten? En hoeveel tijd hebben ze daar dan voor nodig? Gelukkig wordt dit soort vragen op initiatief van Holland Financial Centre nu onderzocht door SEO Economisch Onderzoek, dat in mei 2013 haar rapport zal publiceren. Wouter Koolmees, financieel en fiscaal woordvoerder van D66 in de Tweede Kamer, kijkt er reikhalzend naar uit.

‘Of Nederland een belastingparadijs is? Formeel gezien in elk geval niet. We voldoen keurig aan de OESO- en EU-regels, met *substance* en transparantie als belangrijkste criteria. De kritiek dat we belastingontwijking aanmoedigen richt zich vooral op ons uitgebreide verdragenstelsel. Maar op dat punt zijn we beslist niet meer uniek; veel EU-landen hebben inmiddels een groot verdragennetwerk. En laten we ook niet vergeten dat een verdrag altijd een tweezijdige overeenkomst is, waarover vaak lang wordt onderhandeld. Ontwikkelingslanden stellen zich daarbij – terecht – harder op dan in het verleden. Gelukkig is de politieke belangstelling voor belastingverdragen sterk gegroeid. In de Tweede Kamer waren het altijd hamerstukken. Nu wordt er serieus over gepraat, mede aan de hand van een checklist die Roland van Vliet, fiscaal woordvoerder van de PVV, heeft opgesteld.’

Concurrentie

‘Fiscale concurrentie op landen-niveau is een gegeven. Nederland doet het, maar andere EU-landen net zo goed. Laten we daar niet hypocriet over doen. Groot Brittannië bijvoorbeeld heeft veel kritiek op ons, maar het heeft zelf openlijk de ambitie uitgesproken het fiscaal meest aantrekkelijke vestigingsland van Europa te willen worden. Andere landen werken met subsidies of een soort staatssteun. Daarop past maar één reactie: we moeten ons niet laten wegdrücken. Binnen de bestaande regels moeten we ervoor zorgen dat we een aantrekkelijk vestigingsland blijven. Fiscale faciliteiten zijn daarbij natuurlijk heel belangrijk, maar

er is meer nodig voordat bedrijven besluiten naar Nederland te komen. Het gaat om ons totaalpakket: dat moet concurrerend blijven.’

Internationale aanpak

‘De discussie over belastingontwijking leidde een sluimerend bestaan, maar door de crisis met z’n bezuinigingen en lastenverzwaringen is het opeens een *hot* item geworden, met volop aandacht van de politiek en de media. Dat vind ik winst, zeker omdat het nu ook openlijk op de agenda van internationale verbanden en organisaties als de G20, de OESO en de EU staat. En alle betrokkenen zijn het er wel over eens dat geen land dit in z’n eentje kan oplossen; het vraagt echt een internationale aanpak. Makkelijk zal het niet zijn. De vennootschapsbelasting is vanwege de mobiliteit van kapitaal een van de meest versturende belastingen, met bovendien grote grondslagverschillen tussen landen. Ik vind dat we daarom serieus moeten doorgaan met initiatieven als CCCTB, maar dan niet louter gericht op de maakindustrie – zoals in het richtlijnvoorstel uit 2012. Stabiliteit in de Vpb-heffing is belangrijk. Nu vliegen de opbrengsten alle kanten op, onder meer door steeds wisselende regels op het punt van renteaftrek, afschrijving en verliesverrekening.’

Belangen

‘Samengevat: ik vind het goed dat er – ook internationaal – meer aandacht is voor belastingontwijking en voor de ongewenste gevolgen daarvan. Maar het is onverstandig als Nederland – ten koste van de eigen concurrentiepositie – eenzijdige maatregelen neemt. Laten we

de uitschieters en excessen bestrijden, maar ook staan voor onze eigen belangen.’

Drs. Wouter Koolmees is econoom. Hij was van 2003-2010 in verschillende functies werkzaam bij het ministerie van Financiën – laatstelijk als hoofd begrotingsbeleid. Sinds 17 juni 2010 is hij lid van de Tweede Kamer voor D66.

‘Het moet in internationaal verband opgelost worden’

WILLEM BRÖCKER,
lid Eerste Kamer VVD

Dat de discussie over ondernemingen die belastingontwijkende routes zouden kiezen opeens zo openlijk en fel wordt gevoerd verklaart hij vanuit de economische crisis.

‘De financiële noodzaak voor overheden is groter geworden. Dus kijken ze ook naar mogelijkheden om de belastingheffing van multinationals uit te breiden. Nieuwe en opkomende economieën, waaronder de BRIC-landen, proberen hun invloed op het gebied van het internationaal belastingrecht te versterken.

Dat doen ze in bilaterale verdragen, onder meer door hard te onderhandelen over bepalingen die afwijken van het OESO-modelverdrag. Veel van die landen zijn zelf geen OESO-lid en werken daarom ook via andere wegen – bijvoorbeeld in VN-verband – aan het versterken van hun fiscale positie. India heeft in 2012 de VN verzocht om met een grote groep landen te kijken naar internationale belastingheffing en transfer pricing en expliciet opgemerkt dat de OESO-opvattingen daarbij niet het startpunt zouden moeten zijn.’

Activiteiten

Ook op andere fronten zijn er veel activiteiten. ‘De Europese Commissie heeft onderzoek gedaan naar dubbele niet-belastingheffing in de EU, met name gericht op hybride instrumenten. Daaruit is eind 2012 een aantal aanbevelingen voor de lidstaten voortgekomen. En zeker in OESO-verband is er, mede door druk van de G20, nu veel aandacht voor de fiscale routing van multinationals, met name in het *Base Erosion and Profit Shifting*-project. Allemaal tekenen dat het om een politiek zeer relevante zaak gaat.’

Media

Over de berichtgeving in de media heeft hij een duidelijke mening. ‘Die is, mede door de druk van actiegroepen, tendentieus en eenzijdig. Zo kan gemakkelijk het beeld ontstaan dat alle internationale ondernemingen zich voortdurend bezighouden met ongewenste belastingontwijkende activiteiten. Maar daarvan is geen sprake. Het gros van de bedrijven houdt zich aan de geldende nationale wetten en internationale verdragen. We moeten niet vergeten dat staten zelf verdragen hebben gesloten waarin ze uit vrije wil de heffingsrechten onderling verdelen. Ook zijn in OESO-verband na jaren overleg duidelijke afspraken gemaakt over de winsttoewijzing binnen concerns. Wel lijkt ook de OESO te erkennen dat de gehanteerde regels niet meer volledig aansluiten bij de actualiteit van vandaag, waarin immateriële activa en de digitale wereld steeds belangrijker worden. Maar dat punt kan alleen in internationaal verband worden opgelost:

binnen de OESO, de EU of de G20. En liefst nog breder, zodat ook opkomende economieën kunnen meebeslissen.’

Nederland

Nederland moet heel alert blijven, vindt Bröcker. ‘We hebben van oudsher een goed netwerk van belastingverdragen. Maar vandaag de dag is dat niet meer uniek, want inmiddels beschikken vele landen daar ook over. De onderhandelingspositie van Nederland is dus minder sterk. De oplossing? Nederland moet zich blijven onderscheiden met bestendig beleid in nationale wetgeving en in bilaterale verdragen. Daarnaast is de open houding van de fiscus – waarbij aan belastingplichtigen zekerheid vooraf wordt gegeven in rulings – essentieel voor een goed investerings- en vestigingsklimaat. Dat actiegroepen als Tax Justice aandacht vragen voor eventuele misstanden is uiteraard relevant, maar hun remedie is schadelijk voor het Nederlandse belang in brede zin. We moeten niet de weg van de eenzijdige acties ingaan.’ De brief van staatssecretaris Weekers van 17 januari 2013 noemt hij in dat verband ‘goed en evenwichtig’. ‘Ik onderschrijf zijn conclusie dat het probleem in internationaal verband moet worden opgelost via afspraken die zoveel mogelijk staten juridisch binden.’

Belastingadviseur

En de rol van belastingadviseurs in deze? Hoe ziet hij die? ‘Je bent als adviseur van een internationale onderneming ingehuurd om te helpen bij het nakomen van de fiscale verplichtingen, maar ook om de belastingdruk zo laag mogelijk te

houden. Daarbij horen tax planning en werken met internationale structuren. Ik vind dat een adviseur de discussies daarover nauwgezet moet volgen en zijn klant daar ook op moet wijzen – zeker als die openlijk de MVO-gedachte aanhangt. Een tegengeluid laten horen is goed, maar ik besef dat het hier om een lastig spanningsveld gaat.’

Mr. Willem Bröcker was onder meer voorzitter van de Raad van Bestuur (1998-2002) en global managing partner (2002-2009) van PwC. Sinds 7 juni 2011 is hij namens de VVD lid van de Eerste Kamer.

Jaar-overzicht stichting opleiding belastingadviseurs

De SOB biedt twee programma's aan: de Beroepsopleiding Belastingadviseurs voor aspirant-leden van de NOB en het Programma Permanente Educatie voor gewone NOB-leden.

BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

Bestuur

Het bestuur kwam in het verslagjaar twee keer bijeen.

Programmacommissie

De Programmacommissie (PC) bewaakt de kwaliteit van de opleiding. Alle evaluaties van de cursussen worden in de commissie besproken; daarnaast fungeert de PC als denktank. Bij de samenstelling van de commissie wordt gelet op een evenredige vertegenwoordiging van de kantoren.

Cijfers

Het aantal aspirant-leden van de NOB steeg van 976 naar 996 (per 1 januari 2013). De opleiding is in 2012 door 203 cursisten afgerond. In het verslagjaar was het mogelijk om 38 verschillende vakken en vier specialistentrajecten te volgen. Het totaal aantal cursussen voor aspirant-leden bedroeg 199, met in totaal 3.749 deelnemers. Alle cursussen worden geëvalueerd: de uitkomsten daarvan zijn een belangrijk middel om de kwaliteit te

beoordelen en waar nodig te verbeteren. De gemiddelde totaalscore in de evaluaties was 7,8.

Kwaliteit

De kwaliteit van de inzet van de cursisten wordt gemeten aan de hand van de verplichte voorbereidingsopdrachten en de participatie in de cursus. De docenten waren tevreden over de prestaties en inzet van de cursisten. Een beperkt aantal cursisten werd afgewezen.

Nieuwe cursussen

Bedrijfsopvolging voor de dga

Docenten

Prof. dr. S.A. Stevens (hoogleraar Universiteit van Tilburg, PwC) en drs. M.J.A.M. van Gijlswijk (BDO Belastingadviseurs).

Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer

Docenten

Mr. A.M.A. de Beer (Grant Thornton Accountants en Adviseurs BV) en mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen (Belastingdienst, docent Universiteit van Tilburg).

Civil Recht Kapitaalvennootschappen Nationaal

Docenten

Mr. F.K. Buijn (oud-notaris) en mr. D. Mulder (Ernst & Young Belastingadviseurs).

Civielrechtelijke aspecten van het huwelijksvermogens- en erfrecht/Aandelenfusie

Docenten

Prof. mr. dr. W. Burgerhart, hoogleraar Fiscale aspecten van de notariële rechtspraak Rijksuniversiteit Groningen, ScholsBurgerhart-

Loonheffingen voor specialisten

De inhoud van het technisch traject voor loonbelastingsspecialisten is gewijzigd. Het basisprogramma met technisch-fiscale cursussen ziet er nu als volgt uit:

Cursus	Aantal dagdelen
Afdrachtsverminderingen	1
Begrip loon	2
Dienstbetrekkingen	1
Eindheffing	1
Formaliteiten bij uitzending	1
Horizontaal Toezicht in de Loonheffingen	1
Identificatieplicht en aansprakelijkheid	1
Inhoudingsplicht algemeen	1
Internationale aspecten van loonbelasting	1
Internationale aspecten van premieheffing	1
Pensioenproblematiek voor generalisten of	1
Pensioenproblematiek voor specialisten	1
Procesvoering (met een specifieke LB-casus)	4
Relatie met premieheffing volksverzekeringen en werknemersverzekeringen	1
Wage Tax Accounting	1
Werkkostenregeling	1
Wettelijke systematiek van de loonheffingen	1
Totaal	20 dagdelen

Schols/onderdeel Civielrechtelijke aspecten van het huwelijksvermogens- en erfrecht en prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis, hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en de Open Universiteit en verbonden aan BDO Belasting-adviseurs (onderdeel Aandelenfusie).

Tax Accounting

Docenten

Mr. T. van den Berg (Deloitte) en drs. L.C. Wesdorp RA (Ernst & Young).

Programma

Geïnteresseerden kunnen het uitgebreide cursusprogramma vinden op de website (www.nob.net).

CURSUS	TOTAAL AANTAL IN 2012	TOTAAL AANTAL CURSISTEN	AANTAL DAGDELEN
Adviseren	18	180	4
Algemene Introductie	11	328	0
Argumenteren	14	168	4
Basiscommunicatie	26	260	4
Bedrijfsconcentraties: aandelenfusie/kapitaalbelasting	2	49	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling internationaal	2	49	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling nationaal	3	77	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid internationaal	2	49	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid nationaal	3	78	2
Bedrijfsconcentraties: fusies en splitsingen	4	95	2
Bedrijfsconcentraties: grensoverschrijdende fusies en splitsingen	2	51	2
Bedrijfsopvolging voor de IB ondernemer	1	25	2
Bedrijfsopvolging voor de DGA	2	50	2
Civielrechtelijke aspecten vh huwelijksvermogens- en erfrecht/ Aandelenfusies	1	23	2
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen	4	117	4
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen Nationaal	1	21	2
Civiel Recht Personenvennootschappen	4	111	2
Formeel Belastingrecht	6	178	4
Inkomstenbelasting voor specialisten	2	41	2
Internationaal Belastingrecht	5	131	4
Internationaal Belastingrecht voor specialisten	5	102	2
Loonheffingen	2	49	3
Loonheffingen voor specialisten	8	155	2
Masterclass Argumenteren	1	11	4
Omzetbelasting	2	51	3
Omzetbelasting voor specialisten	7	223	2
Onderhandelen	17	170	4
PCT1 IB	2	38	2
PCT1 OB	3	59	2
PCT1 Vpb	8	154	2
PCT2	3	65	2
Procesvoering	4	224	4
Schriftelijk rapporteren	13	156	2
Estate planning/ Successie en Schenkingsrecht	4	80	2
Tax Accounting	1	24	4
Transfer Pricing	3	72	2
Vaardighedentraject voor ervaren aspirant-leden	1	8	6
Wet Waardering Onroerende zaken	2	27	2
	199	3.749	

PROGRAMMA PERMANENTE EDUCATIE

In het kader van de Permanente Educatie stonden onderstaande conferenties, seminars en trainingen open voor de gewone en buitengewone leden. In totaal zijn er 19 bijeenkomsten (inclusief drie Fiscale Conferenties) georganiseerd, die goed bezocht werden. Leden nemen op vrijwillige basis deel aan het programma.

Fiscale Conferentie

Het doel van een Fiscale Conferentie is verdieping van fiscale techniek en uitwisseling van kennis, ervaring en standpunten. De participanten nemen op persoonlijke titel deel en discussiëren vrijuit over de fiscale problematiek die aan de orde wordt gesteld.

Aan elke Fiscale Conferentie nemen tien NOB-leden en tien medewerkers van de Belastingdienst deel. De kwaliteit van de deelnemers bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de conferentie. De deelnemers moeten dan ook van een vergelijkbaar technisch niveau zijn. Het gaat om fiscalisten die zich intern en/of extern geprofileerd hebben als deskundige op het gebied van de desbetreffende conferentie, bijvoorbeeld via publicaties, procedures, advisering en/of een interne knowhowfunctie. Behoudens uitzonderingen beschikken de deelnemers over een zeer ruime ervaring. De tweedaagse conferenties staan onder leiding van een fiscalist die een grote reputatie geniet op het terrein van het onderwerp dat centraal staat.

Van elke Fiscale Conferentie worden

twee verslagen gemaakt. Een kort verslag verschijnt kort na de conferentie in het Weekblad fiscaal recht, in Exposé (vanaf 2013: Orde) en op www.nob.net. Een uitgebreid verslag van de conferentie is voor NOB-leden op aanvraag beschikbaar.

33e Fiscale Conferentie 'Invordering'

Op 2 en 3 februari vond in Slot Zeist de 33e Fiscale Conferentie plaats. Het thema was 'Invordering'. Als conferentie leider trad op A. van Eijdsen (senior beleidsmedewerker bij het cluster Fiscaliteit, ministerie van Financiën). Inleiders waren mr. dr. J.A. Booij (Spigt Litigators N.V), mr. A. van Hees (Stibbe), A. van Eijdsen (ministerie van Financiën), mr. J.J. Vetter (Geradts en Vetter advocaten en belastingkundigen), mw. mr. M.C.J. Kop (Belastindienst, Vaktechnisch coördinator Invordering), mr. J.D. Schouten (Ernst & Young Belastingadviseurs), mr. D.G. Barmiento (KPMG Meijburg & Co) en mr. drs. S.W.F.H. Bruinsma (ministerie van Financiën, directoraat generaal voor Fiscale Zaken). Forumleden: mw. mr. M.C.J. Kop, mr. J.D. Schouten, mr. D.G. Barmiento en mr. drs. S.W.F.H. Bruinsma. Er waren 19 deelnemers. Deze Fiscale Conferentie scoorde een 8.6.

34e Fiscale Conferentie 'Verrekenprijzen'

Op 21 en 22 juni vond in Slot Zeist de 34e Fiscale Conferentie plaats. Het thema was 'Verrekenprijzen'. Als conferentie leider trad op mr. E.A.G. van der Ouderaa (senior raadsheer gerechtshof Amsterdam).

Inleiders waren dr. W. Bruins Slot (KPMG Meijburg & Co), R. van Aken (Europe TNT), mr. H. Leijssen (ABN AMRO), drs. G.J. de Keizer (voorzitter Coördinatiegroep Taxhavens en Concernfinanciering, Belastingdienst/Rijnmond), dr. A. Oosenbrug (PwC), prof. dr. A.H.M. Daniels (Ernst & Young), W.J.A.C. Bins (Vaktechnisch bureau CGVP, Belastingdienst/Amsterdam) en dr. J.H.M. Nieuwenhuizen (PwC). Forumleden: drs. R.P.J. van den Brekel RA (Ernst & Young), dr. W. Bruins Slot, mr. H. Leijssen, R. van Aken en mr. W.F.E.M. Egelie (belastinginspecteur, Belastingdienst Rivierenland en lid kennisgroep Internationaal Belastingrecht Winst en deelnemingsvrijstelling).

Er waren 18 deelnemers. Deze Fiscale Conferentie scoorde een 7.9.

35e Fiscale Conferentie 'Bedrijfsopvolging'

Op 29 en 30 november vond in Slot Zeist de 35e Fiscale Conferentie plaats. Het thema was 'Bedrijfsopvolging'. Als conferentie leider trad op mr. C.M. Lambregtse (senior beleidsmedewerker bij het Directoraat-generaal Belastingdienst, Cluster Fiscaliteit). Inleiders waren prof. dr. S.A. Stevens (hoogleraar Universiteit van Tilburg, PwC), mr. R.E. Zwier (landelijk vaktechnisch coördinator Inkomensheffingen en Schenk- en erfbelasting bij de Belastingdienst), drs. M.J.A.M. van Gijlswijk (BDO Belastingadviseurs), prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis (hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en de Open Universiteit en verbonden aan BDO Belastingadviseurs), mr. C.L. Gosen (Directoraat-generaal

Belastingdienst, Cluster Fiscaliteit), prof. dr. T.M. Berkhout MRE MRICS (Universiteit Nyenrode en voorzitter van het Vastgoedkenniscentrum van de Belastingdienst).
Forumleden: mr. J.R. Borst (fiscaal Coördinator van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen (Belastingdienst en verbonden aan de Universiteit van Tilburg), mr. M.L.A. van Rij (voorzitter NOB) en prof. dr. S.A. Stevens.
Er waren 23 deelnemers. Deze Fiscale Conferentie scoorde een 7.9.

**Bijeenkomsten
specialistensecties**

Sectie Europees Fiscaal Recht
Seminar ‘Europees Belastingrecht – actuele ontwikkelingen’
Op 2 oktober vond in Slot Zeist het PE-seminar ‘Europees Belastingrecht – actuele ontwikkelingen’ plaats. Dagvoorzitter was drs. B.J. Kiegebeld (voorzitter sectie Europees Fiscaal Recht, Ernst & Young). Inleiders waren mr. N. de Haan (BDO Belastingadviseurs), mr. D.S. Smit (Ernst & Young Belastingadviseurs), drs. N.M. van der Wal (KPMG Meijburg & Co), mr. P.J. te Boekhorst (KPMG Meijburg & Co) en drs. B.J. Kiegebeld.
Er namen 37 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.8.

Rondetafelbijeenkomst ‘Fiscale Richtlijnen’
Op 22 en 23 november vond de 5e Rondetafelbijeenkomst van de sectie Europees Fiscaal Recht ‘Fiscale Richtlijnen’ plaats in Slot Zeist. Conferentieleiders waren

prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk (hoogleraar aan de Universiteit Maastricht, Deloitte) en mr. J.J.A.M. Korving LLM (Deloitte). Als inleiders traden op mr. E.R. Roelofs (docent en promovendus Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Universiteit Utrecht, Loyens & Loeff N.V.), mr. dr. J.J. van den Broek (Universitair docent Radboud Universiteit Nijmegen, Deloitte), mr. S.R. Pancham (Accon AVM Adviseurs & Accountants), mr. B.H. Larking (KPMG’s EU Tax Centre), drs. B.J. Kiegebeld (Ernst & Young), mr. N. de Haan (BDO Belastingadviseurs), prof.mr. G.T.K. Meussen, (hoogleraar belastingrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen) en mr. J.W. Tilstra (Europese Commissie, DG Taxud, Unit DL (Company Taxation Initiatives)).
Er namen 13 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 8.1.

Sectie Formeel Belastingrecht
Seminar NVAB/NOB ‘De invloed van het Europese belastingrecht op het nationale fiscale procesrecht’
Op 12 december vond in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Advocaten-Belastingkundigen (NVAB) in de Groote Industriele Club te Amsterdam het seminar ‘De invloed van het Europese belastingrecht op het nationale fiscale procesrecht’ plaats. Inleider was prof. mr. T. Barkhuysen (Stibbe en hoogleraar staats- en bestuursrecht aan de Universiteit Leiden). Forumleden waren mr. M. Hendriks (discussieleider, Jaegers & Soons belastingkundigen), mr. P. Bakker (VMW Taxand), mr. dr. S.C.W. Douma (PwC), mr.

J.A.R. van Eijdsen (Ernst & Young), mw. mr. M.H.W.N. Lammers (Hertoghs advocaten-belastingkundigen) en prof. dr. D.M. Weber (hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam, Loyens & Loeff NV).

Sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen
Seminar ‘Steekproeven’
Op 11 april vond in Slot Zeist het PE-Seminar ‘Steekproeven’ plaats. Inleiders waren W.T.B. Peters RE RA (zelfstandig adviseur, voormalig voorzitter commissie vaktechniek EDP-auditing Belastingdienst) en drs. A.J.A. Hassing RE RA (Ernst & Young Accountants , lid van de (landelijke) Stuurgroep Statistical Auditing).
Er namen 45 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.6.

Seminar ‘Sectorindeling’
Op 4 oktober vond in Slot Zeist het PE-Seminar ‘Sectorindeling’ plaats. Inleiders waren P. van Doorn (SV Optimaal Specialisten in Sociale verzekeringen) en mr. C.P. Wolthers (landelijk coördinator sectorindeling – Belastingdienst).
Er namen 32 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.8.

Sectie Omzetbelasting
Seminar ‘Steekproeven’
Op 14 november vond in Slot Zeist het PE-Seminar ‘Steekproeven’ plaats. Als inleiders traden op mr. dr. W. de Wit (Ernst & Young Belastingadviseurs), E.P.A. van Loon (Ernst & Young) en C. Buitenhuis RA (Belastingdienst, lid van de kennisgroep Vaktechniek Toezicht, vaktechnische commissie statistical audit). Er namen 40 NOB-leden deel. Het seminar scoorde een 7.5.

Sectie estate planning
Seminar ‘Civielrechtelijke en fiscale aspecten van het huwelijksvermogensrecht’
Op 13 december vond in Slot Zeist het PE-Seminar ‘Civielrechtelijke en fiscale aspecten van het huwelijksvermogensrecht’ plaats. Inleiders waren mw. mr. S.A.M. de Wijker-slooth-Lhoëst (Ernst & Young) en prof. dr. B.E. Reinhartz (hoogleraar Universiteit van Amsterdam).
Er namen 24 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.8.

Vaardigheidstrainingen

Het verkoopmoment in adviesgesprekken
In 2012 vond de training ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’ twee keer plaats: op 23 maart en 1 november. ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’ is een eendaagse training, gericht op belastingadviseurs met acquisitie-verantwoordelijkheid die commercieel slagvaardiger willen worden. Een individueel terugkomdagdeel is facultatief. Trainer is ing. H.J. Zeevenhoven. Gemiddeld namen acht NOB-leden deel; de training scoorde gemiddeld een 8.

Snel lezen
In 2012 vond de vaardigheids-training ‘Snel lezen’ drie keer plaats: op 20 maart, 31 oktober en 3 december. Het is een eendaagse training, die zich richt op het lezen en onthouden van vakliteratuur. De ervaring is dat iedereen vooruit gaat in leessnelheid en dat 70% van de deelnemers zijn leessnelheid zelfs verdubbelt (met hetzelfde tekstbegrip). Trainer is Mark Tigchelaar. Er namen gemiddeld

12 NOB-leden deel; de training scoorde gemiddeld een 8.5.

Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur
In 2012 werd twee keer de workshop ‘Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur’ gegeven: op 17 april en 27 november. Het is een eendaagse bijeenkomst, gericht op gewone leden die effectiever willen zijn in gesprekken, onderhandelingen en/of vergaderingen. Trainer is Pacelle van Goethem. Er namen gemiddeld zes NOB-leden deel; de training scoorde gemiddeld een 8.7.

Overige bijeenkomsten

Algemene Introductie voor ervaren NOB-leden
Op 13 november 2012 vond in het Koninklijk Instituut voor de Tropen te Amsterdam de Algemene Introductie voor nieuwe ervaren leden plaats. In deze bijeenkomst komen de activiteiten van de NOB en de beroepsregels waaraan leden zijn onderworpen aan de orde. Er namen 28 leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.6.

Studiedag ‘De dga en zijn bv’
Op 18 januari 2012 vond de eerste studiedag ‘De dga en zijn bv’ plaats in Figi te Zeist. Dagvoorzitter was prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis (hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en de Open Universiteit en verbonden aan BDO Belastingadviseurs).
Als inleiders traden op: prof. dr. L.G.M. Stevens (emeritus hoogleraar fiscale economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en voorzitter van de Commissie Stevens Horizontaal Toezicht Belasting-

dienst), mr. drs. S.A.W.J. Strik (Ernst & Young) en prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis.
De workshops werden verzorgd door: mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen (Belastingdienst en verbonden aan de Universiteit vanTilburg), drs. M.J.A.M. van Gijlswijk (BDO belastingadviseurs), mr. J.J.M. Lamers, prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis, drs. C. Overduin (Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V), drs. N.M. Ligthart (Horlings Accountants en Belastingadviseurs) en mr. H.K. Nijkamp MSRE (Belastingdienst Amsterdam/specialist team waarde-onderzoek).
Er namen 127 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 7.7.

De loonbelasting als ontdekkingsstocht

GERARD VAN WESTEN,
docent cursus 'Loonheffingen voor specialisten'

Cursisten van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs kunnen in het Basisprogramma kiezen uit vijf trajecten. Eén daarvan is een traject dat bestaat uit technisch-fiscale cursussen voor loonbelasting-specialisten. In 2012 werd het programma van dit traject vernieuwd en uitgebreid. Gerard van Westen, al 34 jaar actief als adviseur op het gebied van de loonbelasting (waarvan zeven jaar ook als advocaat arbeidsrecht), is een van de docenten. Hij is ook bestuurslid van de sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen.

‘Geen belastingsoort zo veranderlijk als de loonbelasting. En zo uitgebreid. De omvang van het vakgebied is in dertig jaar enorm toegenomen. Dat betreft zowel de harde kern van de heffingen als de raakvlakken met het civiele recht – in het bijzonder het arbeidsrecht. Ik verzorg al vierendertig jaar het onderdeel Loonbelasting van de Cursus Belastingrecht. Het aantal pagina’s is in die periode gestegen van dertig naar bijna elfhonderd. Het aantal woorden van de 2013-editie gaat richting vijfhonderdduizend. Veelzeggende cijfers – het gevolg van almaar ingewikkelder wetgeving, waarin politiek instrumentalisme domineert. Wat mij betreft: weg ermee! Eén alleszeggend voorbeeldje. Artikel 13bis over het gebruik van een auto voor privédoeleinden telt sinds 1 januari 2012 maar liefst achtentwintig leden – waarvan een groot deel over de CO₂-uitstoot! Daarbij zijn ook al de wijzigingen voor de jaren tot en met 2016 vastgelegd. Vind je het gek dat werkgevers in zo’n doolhof de weg kwijtraken?’

Veelzijdig

‘Voor de cursisten is het nieuw dat het vakgebied zo breed, veelzijdig en veranderlijk is. Een echte ontdekkingsstocht. De meesten hebben er weliswaar bewust voor gekozen om van de loonbelasting hun specialisme te maken, maar hun advieservaring gaat – vooral als ze bij de big four werken – nog niet verder dan de expat-problematiek. Ook op de universiteit komt de loonbelasting nauwelijks nog – en vaak helemaal niet – aan de orde; daar gaat de aandacht hoofdzakelijk naar de vennootschapsbelasting en

het internationaal belastingrecht. Het aardige van de cursus is dat bij vrijwel alle deelnemers een snaar wordt geraakt. Ze beleven het als een echte ontdekkingsstocht, en worden enthousiaster naarmate de reis vordert. De dynamiek van de loonheffingen, de vele boeien-de vaktechnische breinbrekers: het is allemaal nieuw voor ze. En daarnaast komen ze er achter dat – veel meer dan bijvoorbeeld in de vennootschapsbelasting – menselijke relaties een hoofdrol spelen. Loonbelasting gaat over arbeidsvoorwaarden en is daardoor heel herkenbaar. Je moet dus verder kunnen kijken dan het puur fiscale. Bij grotere bedrijven heb je te maken met interne HR-specialisten, met de CFO en met de OR. Dat vraagt civielrechtelijke kennis, gevoel voor menselijke verhoudingen en communicatieve vaardigheden.’

Nieuwe onderdelen

‘Uitgangspunt van de cursus is aansluiting bij de brede praktijk van de loonheffingen. Een praktijk die, zoals gezegd, constant verandert. Daarom sleutelen we vanuit de sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen ook regelmatig aan de cursusinhoud. De afgelopen jaren is er weer een aantal nieuwe onderdelen toegevoegd, zoals de werkkostenregeling, veranderde internationale aspecten van loonheffingen, Wage Tax Accounting en horizontaal toezicht. Wie de cursus met succes doorloopt is door een gebrek aan “vlieguren” uiteraard nog geen ervaren specialist op het gebied van de loonheffingen, maar heeft wel een radar gekregen om de vaktechnische hobbels en hordes te herkennen en ermee te werken.

Dat moet zich in de praktijk natuurlijk verder ontwikkelen, maar er ligt wel een stevige basis. Daarnaast is er het besef ontstaan dat het bijna onvermijdelijk is dat de inhoudingsplichtige bij de enorm ingewikkelde regelgeving die we hebben vroeger of later onvermijdelijk iets fout doet en dat de gevolgen daarvan groot kunnen zijn. Dan krijg je een optelsom van naheffing, bruteringsanoniementarief en boete – die bij elkaar een grote financiële schadepost voor je cliënt kan betekenen. Het vraagt van de adviseur een sterke mate van alertheid. De cursus leert de deelnemers om werkgevers zo te adviseren dat hun risico op onenigheid met de fiscus zo klein mogelijk wordt. Dat vraagt een proactieve opstelling. Je moet tijdig naar je cliënt toe om hem voor te bereiden op wat er komen gaat. Anticiperen is een belangrijk onderdeel van het werk van de belastingadviseur die zich met de loonheffingen bezighoudt.’

De cursus 'Loonheffingen voor specialisten'

De cursus bestaat uit de volgende onderdelen.

- Afdrachtsverminderingen
- Begrip loon
- Dienstbetrekkingen
- Eindheffing
- Formaliteiten bij uitzending
- Horizontaal Toezicht in de Loonheffingen
- Identificatieplicht en aansprakelijkheid
- Inhoudingsplicht algemeen
- Internationale aspecten van loonbelasting
- Internationale aspecten van premieheffing
- Pensioenproblematiek voor specialisten
- Procesvoering (met een specifieke LB-casus)
- Relatie met premieheffing volksverzekeringen en werknemersverzekeringen
- Wage Tax Accounting
- Werkkostenregeling
- Wettelijke systematiek van de loonheffingen

De eerste keer

In 2012 stonden in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs vier nieuwe cursussen op het programma. Drie ervan zijn onderdeel van het fiscaal-technisch traject voor de Nationale praktijk: 'Bedrijfsopvolging voor de dga', 'Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer' en 'Civiel-rechtelijke aspecten van het huwelijksvermogensrecht'. Verder werd 'Tax Accounting' voor de eerste keer gegeven. Vier docenten vertellen over hun ervaringen.

ALMER DE BEER en MASCHA HOOGEVEEN, docenten cursus 'Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer'

Almer de Beer: 'Ik heb redelijk wat ervaring als docent, maar voor mij was het de eerste keer dat ik optrad in een cursus van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs. Prettig om te doen. Ik vond het kennisniveau en de participatie van de deelnemers voldoende. De voorbereidingsopdracht hadden ze – met een enkele uitzondering – goed gemaakt. Die bestond uit een casuspositie over bedrijfsopvolging, waarbij het de taak van de cursisten was om de fiscale gevolgen te bepalen.'

Actief

'Als docent vraag ik van de deelnemers een actieve en kritische houding. Het gaat niet alleen om het etaleren van kennis, maar ze moeten ook oog hebben – of krijgen – voor de achtergrond en de betekenis van fiscale feiten en omstandigheden. Naar mijn ervaring is het leereffect bij die aanpak optimaal; bovendien houdt het je als docent strak bij de les. Lange monologen van deskundigen zijn voor de cursisten weinig aangenaam; dan zie je ze al gauw overschakelen naar de parkeerstand. Daarvan was in deze cursus geen sprake; het bleef de hele dag actief en levendig. De evaluatie was positief, dus voor volgende afleveringen gaan we door met deze opzet en aanpak.'

Mascha Hoogeveen: 'Ook voor mij was het de eerste keer als docent bij een cursus van de NOB Beroepsopleiding. Mijn ervaringen wat de cursisten betreft zijn groten-

deels dezelfde als die van Almer: technisch heel behoorlijk niveau, goede inzet. Het was nuttig dat we beiden de hele dag aanwezig waren; daardoor konden we elkaar regelmatig aanvullen. De IB-kanten van bedrijfsopvolging die Almer behandelde hebben namelijk op tal van punten verbinding met de regelingen in de Successiewet – die ik voor mijn rekening nam.'

Haken en ogen

'De schattingen lopen uiteen, maar zeker is dat er per jaar vele duizenden kleinere en grotere bedrijven in het MKB van eigenaar wisselen. Door de vergrijzing neemt dat aantal de komende jaren verder toe. Dat maakt bedrijfsopvolging tot een zeer actueel onderwerp. Elke belastingadviseur met een nationale praktijk krijgt er mee te maken. Dan moet je wel weten wat je je klant moet adviseren. En ook: waar in het traject de haken en ogen zitten. Om er één te noemen: elke ondernemer moet eigenlijk een testament maken en ook met enige regelmaat nagaan of het nog up to date is. Als adviseur is het je taak je klant daarop te wijzen. Ik had de indruk dat de deelnemers aan het eind van de dag een redelijk goed zicht hadden op de valkuilen die bij bedrijfsopvolging op de loer liggen.'

Mr. Almer de Beer is medewerker bureau vaktechniek fiscaal bij Grant Thornton; mr. dr. Mascha Hoogeveen is werkzaam bij de Belastingdienst en docent aan de Universiteit van Tilburg.

De cursus 'Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer'

In de cursus komen de volgende onderwerpen aan bod:

- winstgenieters
- staken en stakingsfaciliteiten
- doorschuifregelingen
- bedrijfsopvolgingsfaciliteiten in het schenk- en erfrecht
- gefaseerde bedrijfsopvolging

**WOUTER BURGERHART,
docent cursus
‘Civielrechtelijke aspecten van
het huwelijksvermogens-
en erfrecht’**

‘Voor de meeste belastingadviseurs zijn de rechtsgebieden die in de cursus worden behandeld nieuw. In hun dagelijkse praktijk hebben ze er nog weinig mee te maken gehad. Niettemin was het een geïnteresseerde groep. Typische fiscalisten, zou ik zeggen: scherp en snel thuis in relatief onbekende stof. Adviseurs met een actieve instelling, die zich goed kunnen verplaatsen in de vragen van hun cliënten. Ook de verplichte voorbereidingsopdracht hadden ze gemiddeld genomen zorgvuldig gemaakt. Die bestond uit het schrijven van een notitie voor een cliënt die op het punt stond te gaan scheiden en van wie de vader een wankele gezondheid had, waardoor een bedrijfsopvolging door de zoon aanstaande was. Opdracht was om in die situatie de civielrechtelijke valkuilen te ontdekken. De meesten was dat goed gelukt. Enkelen hadden zich ten onrechte op de fiscale aspecten gericht; die waren even uit het oog verloren dat het echt om de civielrechtelijke obstakels ging. Iedereen had een aantal pagina’s uit twee delen van de serie Monografieën Privaatrecht moeten bestuderen.’

Bedrijfsopvolging
‘De inhoud van de opdracht geeft al aan dat het huwelijksvermogens- en erfrecht in de cursus wordt behandeld tegen de achtergrond van bedrijfsopvolging. Als docent beseft ik natuurlijk maar al te goed dat zoiets in één middag een welhaast onmogelijke opgave is. Ik kan niet meer doen dan enkele highlights pakken en daar nader op ingaan. Daarbij hielp de voorbereidingsopdracht die de deelnemers hadden moeten maken; daardoor kon ik de echte basics overslaan. Ik heb me – in het verlengde van de opdracht – geconcentreerd op de ongelukken die bij een bedrijfsopvolging kunnen gebeuren. Als de zaken niet goed zijn geregeld lopen de erfgenamen of de opvolgers het gevaar dat ze een deel van de onderneming kwijtraken, of een deel van de waarde. In de meeste gevallen is dat te voorkomen, maar dan moet je wel de juiste juridische beslissingen nemen. Dat begint met het leggen van een solide civielrechtelijke basis; pas daarna komen de fiscale aspecten – zoals de verschillende doorschuifmogelijkheden – aan bod.’

Prof. mr. dr. Wouter Burgerhart is hoogleraar Fiscale aspecten van de notariële rechtspraktijk aan de Rijksuniversiteit Groningen en partner bij ScholsBurgerhartSchols te Nijmegen.

**TJEERD VAN DEN BERG,
docent cursus ‘Tax Accounting’**

‘Mijn collega-docent Leen Wesdorp en ik hebben veel tijd besteed aan de voorbereiding. We zijn allebei ervaren docenten, maar we zijn gewend aan een publiek – controllers bijvoorbeeld – dat meer affiniteit met cijfers heeft dan de gemiddelde beginnende belastingadviseur. Daar staat natuurlijk tegenover dat de cursisten de fiscale vaktechniek goed kennen: over afschrijvingsverschillen en de deelnemingsvrijstelling hoef je ze niets te vertellen. Maar de verwerking daarvan in cijfers voor rapportagedoeleinden is nog een heel ander verhaal. Daarin worden ze getraind in deze cursus.’

Participatie
‘De participatie van de cursisten was heel goed, ook al waren het twee volle en intensieve dagen achter elkaar. Daarnaast hadden ze de voorbereidingsopdracht gedegen gemaakt. Daar ging het om drie theoretische vragen over de toepassing van onder meer IAS12, een ETR-analyse en de weergave in de jaarrekening van onzekere belastingposities, en twee cijfermatige opgaven: het berekenen van current en deferred taxes. Als docenten waren we enthousiast over de inzet van de deelnemers; de groep gaf ons steeds weer nieuwe energie. In de evaluatie stelden ze de twee

verbeterpunten voor: meer theorie in de voorbereiding en meer tijd tijdens de cursus zelf om opgaven te maken. Zinnige suggesties, die we graag overnemen.’

Tien stappen
‘De cursus is didactisch opgebouwd uit een combinatie van theorie en casuïstiek. We werken met een tienstappenplan, waarbij het de opdracht van de cursisten is om iedere stap gedegen uit te voeren en zo tot een juiste tussenconclusie te komen en in de rapportage in te voeren. Uiteindelijk moet dat een juiste weergave van de belastingpositie in de jaarrekening opleveren. Fiscalisten redeneren vanuit de feiten en omstandigheden. Dat is prima, maar ze moeten vaak nog wennen aan het idee dat je niet altijd zomaar op “officiële” gegevens kunt afgaan. Eigen onderzoek naar de juistheid van verstrekte cijfers hoort erbij.’

Vervolg
‘Al met al werd de eerste cursus in de evaluatie goed beoordeeld. We hebben dus een mooie start gemaakt. In april 2013 volgt de tweede cursus.’

Mr. Tjeerd van den Berg is belastingadviseur bij Deloitte.

De cursus ‘Tax Accounting’

In de cursus komen onder mee de volgende vragen aan de orde:

- Hoe moeten de diverse toepasselijke soorten regelgeving worden uitgelegd? (IAS12, IAS37, FAS109, FIN48).
- Wat zijn de belangrijkste elementen uit de overige rapportagestandaarden?
- Hoe kan het samenstellen van de belastingpositie gestructureerd worden aangepakt?
- Hoe gaan het bedrijven, belastingadviseurs en accountants in de praktijk om met deze relatief jonge nationale en internationale regelgeving?

Ruim baan voor de directeur-grootaandeelhouder

EDWIN HEITHUIS,
dagvoorzitter studiedag
‘De dga en zijn bv’

Op woensdag 18 januari organiseerde de NOB in het kader van het Programma Permanente Educatie de eerste studiedag ‘De dga en zijn bv’. Maar liefst 127 leden volgden het programma, dat bestond uit twee plenaire inleidingen, een keuze uit zes workshops en een afsluitende discussie over horizontaal toezicht. Dagvoorzitter was Edwin Heithuis, hoogleraar fiscale economie en fiscaal recht. ‘Steeds meer NOB-leden voelen zich aangetrokken tot de dga-praktijk.’

‘De NOB is ook de beroepsorganisatie van belastingadviseurs met een dga-praktijk. Die vind je uiteraard bij de grote kantoren, maar voor een belangrijk deel ook bij de middelgrote en kleinere – en daarvan sluiten er zich steeds meer bij de NOB aan. De dag was nadrukkelijk bedoeld voor alle categorieën. Het programma concentreerde zich op de actuele fiscale situatie van de dga – zowel in zijn rol van ondernemer als privé. Een uitgelezen gelegenheid dus voor dga-adviseurs om hun kennis helemaal up to date te brengen. En natuurlijk ook om nuttige contacten met collega’s te leggen of te onderhouden.’

Veelzijdig

‘Fiscaal gezien bestaat er nauwelijks een veelzijdiger onderwerp dan de dga. Door de combinatie van privé en zakelijk heeft die met alle grote belastingen te maken: loon- en inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, btw, schenk- en erfbelasting. Dat vind je terug in een reeks regelingen: over gebruikelijk loon, terbeschikkingstelling, lenen van en aan de bv, reorganisaties en natuurlijk bedrijfsopvolging. Als dga-adviseur moet je inhoudelijk dus echt van alle markten thuis zijn. Dat is opvallend in een tijd waarin het ene specialisme na het andere ontstaat.’

Menselijke relaties

‘Dga’s zijn mensen van vlees en bloed. Ondernemers, die van hun adviseur willen weten welke fiscale gevolgen hun voornemens en acties hebben. Dat is toch wat anders dan internationale advisering, waar het fiscale traject vaker voorop staat. De relatie van een dga-adviseur met

zijn cliënten is doorgaans langdurig en weinig formeel. De contacten stijgen uit boven het louter fiscale. Want behalve met de zakelijke kant van de bedrijfsvoering krijg je onvermijdelijk ook te maken met de menselijke relaties die de dga onderhoudt – en met alle gevoeligheden die daarbij horen. De relatie tussen ouders en kinderen bijvoorbeeld, als het om de vraag gaat wie het bedrijf straks overneemt en voortzet. Dat steeds meer NOB-leden zich tot de dga-praktijk aangetrokken voelen heeft denk ik met dit belangrijkste kenmerk te maken: dat je adviseert over alles wat een ondernemer fiscaal aangaat, maar dat je evenzeer te maken krijgt met de persoon van de dga. Die combinatie spreekt kennelijk in toenemende mate aan. Niet voor niets heeft de NOB in 2012 in het Basisprogramma van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs een nieuw traject ingevoerd, gericht op de nationale praktijk. Daarin staat de dga centraal.’

Enthousiast

‘De studiedag was instructief, maar ook ontspannen. Zowel deelnemers als inleiders waren na afloop enthousiast. Het was een vol programma met een breed palet aan onderwerpen, maar dat gaf

iedereen de mogelijkheid om juist die onderdelen te kiezen die het best bij de eigen belangstelling aansloten. De deelnemers waren mooi verdeeld over alle typen kantoren: klein, middelgroot en groot. Allemaal adviseurs die met beide benen in de dga-praktijk staan. Ze willen zich laten inspireren en zijn op zoek naar tips en mogelijkheden om het nog beter te doen. Bij de afsluiting van de dag werd gezegd dat de NOB alles in het werk zou stellen om van de dga-studiedag een traditie te maken. Vooralsnog zijn we wat dat betreft op de goede weg, want op 16 januari 2013 heeft de tweede editie plaatsgevonden – opnieuw met een inhoudelijk zeer gevarieerd programma. Met nog als bijzonderheid dat de inleiders nu niet alleen uit de advieswereld kwamen, maar ook uit de Belastingdienst. Zo willen we voorkomen dat het te veel een onderonsje van adviseurs wordt. Het was ook deze keer een geslaagde dag, met interessante en felle discussies. Dus het begin van de traditie is er.’

De studiedag ‘De dga en zijn bv’	
De studiedag 2012 bestond uit de volgende onderdelen.	
<i>Plenair</i>	<i>Workshops</i>
• De dga in privé • De bv’s van de dga • Horizontaal toezicht in de praktijk	• Bedrijfsopvolging • Fiscaal reorganiseren • Btw voor de dga • Loonheffing voor de dga • De tbs-regeling • Emigratie en immigratie

Organisatie Stichting Opleiding Belastingadviseurs

BESTUUR

prof. dr. F. Sonneveldt,
voorzitter
prof. dr. J.P. Boer
mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer
Van Loo MRICS
mw. drs. M.A.Th. Turkenburg,
penningmeester

PROGRAMMACOMMISSIE

prof. dr. F. Sonneveldt,
voorzitter
prof. dr. R.P.C. Cornelisse
mw. mr. A. de Jong
prof. dr. P. Kavelaars
mr. C.M. Koedam
mr. G.M.C.M. Staats
mr. drs. S.A.W.J. Strik

BUREAU

STICHTING OPLEIDING
BELASTINGADVISEURS

mr. F.H.J. Sobels, *directeur*
Angelique van Streepen-
van Woerden,
hoofd operationele zaken
drs. Heidi Min,
coördinator Beroepsopleiding
Belastingadviseurs
drs. Simone Peters,
senior coördinator permanente
educatie/projecten
Yvette Christoffel,
medewerker opleidingen
Ineke Smid,
medewerker opleidingen
Cardy Kuiper,
secretaresse bureau opleidingen

de Muiderpoort
Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam
Sarphatistraat 500
1018 AV Amsterdam

Telefoon | 020 5141870
Fax | 020 5141879
E-mail | sob@nob.net
www.nob.net

ORGANISATIE FISCALE
CONFERENTIE

mr. drs. S.A.W.J. Strik
mr. F.H.J. Sobels
A.B.M.O. van Streepen

DOCENTEN
BEROEPSOPLEIDING
BELASTINGADVISEURS

Algemene Introductie
NOB bestuursleden
prof. mr. dr. P.G.H. Albert
mw. mr. L.D.L. Bles-Temme
prof. dr. S.J.C. Hemels
prof. dr. F. Sonneveldt

Trainers Nederlands
Debat Instituut
D. van Dorsselaer
R. Elshout
R.H. van Grieken
J. Hoebink
mr. A.A. Noordhuis
D.A. Piras

Informatie Belastingdienst
mr. M.C. van Driel
drs. A.E. Jonis
mr. R.F. Trijsburg
mw. mr. F.M. Verberk
mr. M.M.H. Zinken

Algemene Introductie voor
ervaren leden
mr. D.G. Barmento
mr. W.J.D. Gohres

Adviseren

Trainers
mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda
ing. H.J. Zeevenhooven
Acteurs
P. Bink
mw. drs. A. de Jong
M.J. Zeegers

Argumenteren

D. van Dorsselaer
R. Elshout
J. Hoebink
mr. A.A. Noordhuis

Basiscommunicatie

Trainers
mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda
ing. H.J. Zeevenhooven

Acteurs

P. Bink
mw. drs. A. de Jong
M.J. Zeegers

Bedrijfsconcentraties

mr. G.C. van der Burgt
drs. P.H.M. Flipsen
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mr. J.J. Kluft MRE
dr. H. Koster
drs. A. Rozendal
dr. J.L. van de Streek
mr. drs. S.A.W.J. Strik

Bedrijfsopvolging voor
de IB-ondernemer
mr. A.M.A. de Beer
mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen

Bedrijfsopvolging voor
de DGA

drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
prof. dr. S.A. Stevens

Civielrechtelijke aspecten
van het huwelijks-
vermogens- en erfrecht/
Aandelenfusies
prof. mr. dr. W. Burgerhart
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis

Civiel Recht
Kapitaalvennootschappen
(nationaal)

mr. F.K. Buijn
mr. D. Mulder

Civiel Recht
Personenvennootschappen

mr. drs. M. Beudeker
mr. R.H.A. Franken
mw. mr. J.W.E. Litjens
mr. F. Volders

Estate planning/Successie
en schenkingsrecht
prof. dr. F. Sonneveldt
mr. J.C.L. Zuiderwijk

Formeel Belastingrecht
prof. mr. G.J.M.E. de Bont
mr. J.A.R. van Eijdsen
prof. mr. R.H. Happé
mw. mr. J. Kastelein
mr. dr. P. van der Wal

Inkomstenbelasting voor
specialisten
prof. dr. J.P. Boer
prof. dr. R.M. Freudenthal
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mr. A.A.W. Langevoord
prof. mr. G.T.K. Meussen
mr. J.J.M.G. Smeets
mr. G.M.C.M. Staats

Internationaal
Belastingrecht

dr. M. van Dun
mr. R.J.B.T. Koens
prof. dr. D.M. Weber
mr. M.F. de Wilde

Internationaal en
Europees Belastingrecht
voor specialisten

dr. M. van Dun
mr. G.K. Fibbe
drs. B.J. Kiekebeld
mr. S.R. Pancham
prof. dr. D.M. Weber

Loonheffingen

P. Brand
mr. J.D. Schouten
drs. F.M. Werger

Loonheffingen voor
specialisten

mr. E.P.J. Dankkaart
mr. A.A.G. Driessen
mr. M.L. Kawka
mr. R. Kramer RA
mr. A.A.W. Langevoord
mr. A.L. Mertens
W.T.B. Peters RE RA
mr. H.M.M. Prinsen
dr. R.W.G. Rouwers
mr. J.D. Schouten
mr. J.J.F. Stormmesand
mr. G.W.B. van Westen

Masterclass Argumenteren
D. van Dorsselaer
mr. A.A. Noordhuis

Omzetbelasting
mr. drs. B.L. Adams
drs. F.L. Idsinga
mw. mr. J.A. Petrie

Omzetbelasting voor
specialisten

mr. W.A. Dijkstra
E. van den Elsen
mr. F.H. Gaarlandt
mr. H. Hop
mr. E.J. Janzen
drs. S. van Kreijl
mw. dr. mr. M.M.W.D. Merckx
mr. dr. G.J. van Norden
mw. mr. T.G. Perié
mr. J.P. van der Putten
mr. R.G.A. Tusveld
mr. dr. W. de Wit
mr. dr. R.A. Wolf
mr. M.J. Ziepzeerder

Onderhandelen

Trainers
mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda
ing. H.J. Zeevenhooven

Inspecteurs

drs. J.C. Ghijsen
mr. W. Koelewijn
mr. R.J. Roerink
mr. W.P. van der Werf

Praktische Comptabele
Toepassingen 1 voor
IB-specialisten
drs. M.H.M. Smeets

Praktische Comptabele
Toepassingen 1 voor
Vpb-specialisten
drs. M.H.M. Smeets
P.J.Th.M. Steeghs RA

Praktische Comptabele
Toepassingen 1 voor
omzetbelastingsspecialisten
drs. M. van der Graaf

Praktische Comptabele Toepassingen 2

P.J.Th.M. Steeghs RA

Procesvoering

Docenten dag 1

mr. Th. Groeneveld
drs. H.F. Palm
NOB-leden
mr. D.G. Barmantlo
mr. F.T.M. Deurvorst
mr. J.A.R. van Eijdsen
mw. mr. M.J. Hamer
mr. F.R. Herreveld
mw. mr. J. Kastelein
mr. R. Vos
mr. J.D. Schouten

Docenten dag 2

Raadsheren
mw. mr. A.F.M.Q. Beukers-van Dooren
mr. P.J.M. Bongaarts
mr. P.A.G.M. Cools
mr. drs. P. Fortuin
mr. drs. F.J.P.M. Haas
mw. mr. E.C.G. Okhuizen
mr. J. Sanders
mr. drs. P.J.J. Vonk

Inspecteurs

mr. J.W.G. Albers
mr. M. van Elk
mw. mr. Y.T.P.M. Ootes
drs. H.F. Palm
drs. E. Poelmann
drs. H.P.W. Snijders
mr. R.F. Trijsburg
mr. A. Vroon

Schriftelijk Rapporteren

mw. drs. G. van Bruggen
mw. drs. A. den Exter
mw. drs. M. de Groot
drs. M. Stroink

Transfer Pricing

mr. J.K.H. van Dam
drs. T.A.H.J. Elshof
drs. H.A. Vollebregt

Tax Accounting

mr. T. van den Berg
drs. L.C. Wesdorp RA

Vaardigheidstraining voor ervaren aspirant-leden

drs. R. de Wilde

Acteur

M.J. Zeegers

Wet Waardering onroerende zaken

mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer Van Loo MRICS

DOCENTEN EN INLEIDERS PERMANENTE EDUCATIE

Fiscale Conferenties

33e Fiscale Conferentie ‘Invordering’

A. van Eijdsen, *conferentie leider*
mr. D.G. Barmantlo
mr. dr. J.A. Booij
mr. drs. S.W.F.H. Bruinsma
mr. A. van Hees
mw. mr. M.C.J. Kop
mr. J.D. Schouten
mr. J.J. Vetter

34e Fiscale Conferentie ‘Verrekenprijzen’

mr. E.A.G. van der Ouderaa, *conferentie leider*
R. van Aken
W.J.A.C. Bins
drs. R.P.J. van den Brekel
dr. W. Bruins Slot
prof. dr. A.H.M. Daniels

mr. W.F.E.M. Egelie
drs. G.J. de Keizer
mr. H. Leijssen
dr. J.H.M. Nieuwenhuizen
dr. A. Oosenbrug

35e Fiscale Conferentie ‘Bedrijfsopvolging’

mr. C.M. Lambregtse, *conferentie leider*
prof. dr. T.M. Berkhout
mr. J.R. Borst
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
mr. C.L. Gosen
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen
mr. M.L.A. van Rij
prof. dr. S.A. Stevens
mr. R.E. Zwier

Bijeenkomsten specialistensecties

5e Rondetafelbijeenkomst Europees Fiscaal Recht ‘Fiscale Richtlijnen’

prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk, *conferentie leider*
mr. J.J.A.M. Korving LLM, *conferentie leider*
mr. dr. J.J. van den Broek
mr. N. de Haan
drs. B.J. Kiekebeld
mr. B.H. Larking
mr. S.R. Pancham
mr. E.R. Roelofs
mr. J.W. Tilstra

Seminar Loonbelasting ‘Steekproeven’

drs. A.J.A. Hassing RE RA
W.T.B. Peters RE RA

Seminar ‘Sectorindeling’

P. van Doorn
mr. C.P. Wolthers

Seminar ‘Europees Belastingrecht – recente ontwikkelingen’

mr. P.J. te Boekhorst
mr. N. de Haan
mr. D.S. Smit
drs. N.M. van der Wal

Seminar Omzetbelasting ‘Steekproeven’

C. Buitenhuis RA
E.P.A. van Loon
mr. dr. W. de Wit

Seminar ‘Civielrechtelijke en fiscale aspecten van het huwelijksvermogensrecht’

prof. dr. B.E. Reinhartz
mw. mr. S.A.M. de Wijker-slooth-Lhoëst

Vaardigheidstrainingen

Workshop ‘Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur’

mw. drs. P.C.M. van Goethem

Training ‘Snel lezen’

M. Tigchelaar

Training ‘Het verkoopmoment in adviesgesprekken’

ing. H.J. Zeevenhooven

Overig

1e Studiedag ‘De dga en zijn bv’

prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis, *dagvoorzitter*
mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
drs. N.M. Ligthart
mr. J.J.M. Lamers
mr. H.K. Nijkamp
drs. C. Overduin
prof. dr. L.G.M. Stevens
mr. drs. S.A.W.J. Strik

Seminar NVAB/NOB ‘De invloed van het Europese belastingrecht op het nationale fiscale procesrecht’

mr. P. Bakker
prof. mr. T. Barkhuysen
mr. dr. S.C.W. Douma
mr. J.A.R. van Eijdsen
mr. M. Hendriks
mw. mr. M.H.W.N. Lammers
prof. dr. D.M. Weber

Het groeiende belang van tax assurance

SANDER KLOOSTERHOF,
voorzitter sectie Tax Assurance

In 2008 werd de NOB-specialistensectie Tax Assurance opgericht. Een logische stap in een ontwikkeling waarin steeds meer ondernemingen van een incidentgedreven fiscaal-technische aanpak overgaan op een procesmatige en risicogerichte benadering met een tax control framework. Inmiddels is er – naast de klassieke fiscale techniek – een heus nieuw vakgebied ontstaan. Sander Kloosterhof, voorzitter van de sectie, ziet het met genoegen gebeuren.

‘Tax assurance wordt steeds belangrijker. Een groeiend aantal bedrijven – grote, maar ook kleinere – is bewust en actief bezig met het organiseren of reorganiseren van zijn fiscale processen. Dat impliceert dat goed moet worden nagedacht over de taxfunctie binnen de onderneming. Wil men bijvoorbeeld zo min mogelijk risico lopen of is een zekere mate van risico acceptabel? Een keuze voor de ene of voor de andere positie vraagt een heel verschillende organisatie van het fiscale proces. Bij het maken van dit soort afwegingen doet men vaak een beroep op belastingadviseurs die gespecialiseerd zijn in tax assurance.’

Opleiding

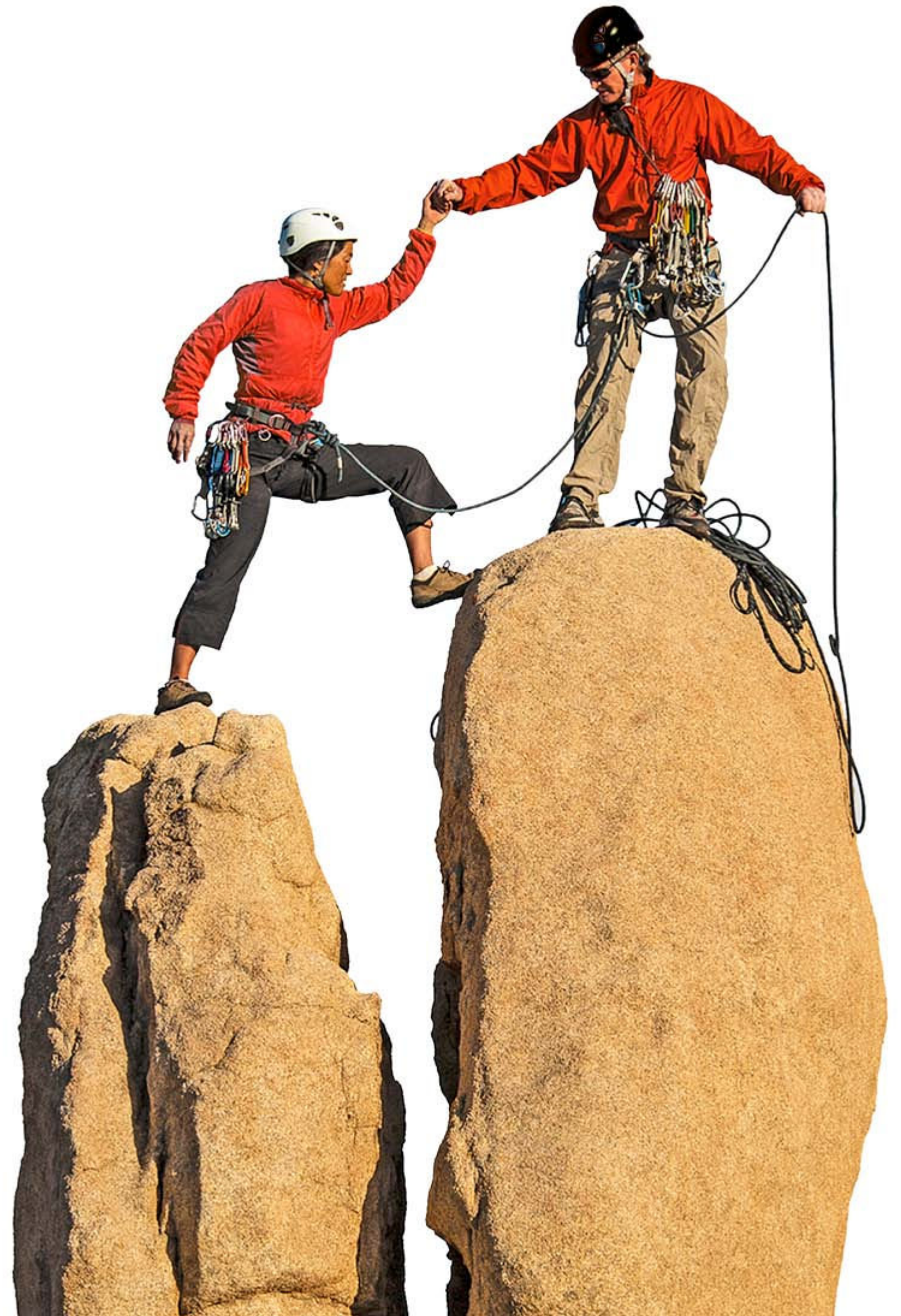
‘Als sectie Tax Assurance hebben we drie taken. De eerste is opleiding. We brengen NOB-leden in aanraking met de basisbeginselen van het vak. Daarbij hebben we niet de ambitie om de universiteiten te vervangen die actief zijn op dit gebied, maar we vinden het wel belangrijk een eerste kennismaking aan te bieden. In dat kader past de cursus Tax Accounting die op 6 en 7 december 2012 voor de eerste keer is gegeven: die is bedoeld voor alle aspirant-leden van de NOB. Een cursus waarin afwisselend theorie en casuïstiek aan de orde komen. Voor 2013 staat de nieuwe cursus “Tax Control Framework” gepland.’

Informeren

‘Onze tweede taak is ervoor zorgen dat relevante informatie over de ontwikkelingen binnen tax assurance alle NOB-leden bereikt. Het is een feit dat de grote kantoren dichterbij het vuur zitten dan de kleinere, maar we beschouwen het als onze taak erop toe te zien dat die kennisvoorsprong wordt gedeeld. En de derde taak die we hebben is de interactie met de Belastingdienst. We zijn bezig met het opzetten van een vast overleg met de fiscus over de ontwikkelingen op ons vakgebied en de gevolgen daarvan voor de praktijk. Daarvoor hebben we een position paper opgesteld. Doel is dat wij de NOB-leden dan kunnen adviseren hoe ze zich het best kunnen opstellen in hun contacten met de Belastingdienst over tax assurance en horizontaal toezicht.’

Langere termijn

‘Wat de ontwikkelingen op langere termijn betreft: inhoudelijk en qua doelstelling zal er niet zo veel veranderen. Bedrijven vinden fiscale risicobeheersing heel belangrijk en geven hun fiscale afdelingen steeds meer verantwoordelijkheden. Het verschil zit met name in de techniek en de hoeveelheid tools die beschikbaar zijn om de fiscale functie zo goed mogelijk te organiseren. Daarvan komen er steeds meer en ze bieden ook steeds meer mogelijkheden. En wat onze sectie betreft: we willen ons binnen de NOB nog meer profileren. Dat gaat samen met het groeiende belang van ons vakgebied.’

Colofon

Namens de NOB/SOB

Frits Sobels

Angelique van Streepen

Sandra Schouten

Interviews

Henk Bergman

Productie

Bergman Publikaties BV, Heiloo

Vormgeving en lithografie

Orange House, Edam

Fotografie

Orange House, Edam

Met dank aan:

Julian Buter

Bart Kwantes

Alex Vis

Illustratiethema

Uit de crisis: de weg omhoog

de Muiderpoort

Postbus 2977

1000 CZ Amsterdam

de Muiderpoort

Sarphatistraat 500

1018 AV Amsterdam

Telefoon | 020 5141880

Fax | 020 5141889

E-mail | nob@nob.net

www.nob.net

